

МУЛТИЛАТЕРАЛНА СПОГОДБА
ПОМЕЃУ ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА И НЕЈЗИНИТЕ ЗЕМЈИ ЧЛЕНКИ,
РЕПУБЛИКА АЛБАНИЈА, БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА,
РЕПУБЛИКА БУГАРИЈА, РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА,
ПОРАНЕШНА ЈУГОСЛОВЕНСКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА,
РЕПУБЛИКА ИСЛАНД
КРАЛСТВО НОРВЕШКА, СРБИЈА И ЦРНА ГОРА, РОМАНИЈА И МИСИЈАТА НА
ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ ЗА ПРИВРЕМЕНА АДМИНИСТРАЦИЈА НА КОСОВО¹
ЗА ОСНОВАЊЕ НА
ЕВРОПСКА ЗАЕДНИЧКА ВОЗДУХОПЛОВНА ОБЛАСТ

¹ Согласно Резолуцијата 1244 на Советот за безбедност на ОН од 10 јуни 1999 год.

КРАЛСТВО БЕЛГИЈА,

ЧЕШКА РЕПУБЛИКА,

КРАЛСТВО ДАНСКА,

СОЈУЗНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЈА,

РЕПУБЛИКА ЕСТОНИЈА,

РЕПУБЛИКА ГРЦИЈА,

КРАЛСТВО ШПАНИЈА,

ФРАНЦУСКА РЕПУБЛИКА,

ИРСКА,

ИТАЛИЈАНСКА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА КИПАР,

РЕПУБЛИКА ЛАТВИЈА,

РЕПУБЛИКА ЛИТВАНИЈА,

ГОЛЕМО ВОЈВОДСТВО ЛУКСЕМБУРГ,

РЕПУБЛИКА УНГАРИЈА,

МАЛТА,

КРАЛСТВО ХОЛАНДИЈА,

РЕПУБЛИКА АВСТРИЈА,

РЕПУБЛИКА ПОЛСКА,

ПОРТУГАЛСКА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА,

СЛОВАЧКА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ФИНСКА,

КРАЛСТВО ШВЕДСКА,

ОБЕДИНЕТО КРАЛСТВО НА ВЕЛИКА БРИТАНИЈА И СЕВЕРНА ИРСКА,

во понатамошниот текст наречени „земји членки на ЕЗ“ и

ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА, во понатамошниот текст наречена „Заедница“ или „Европска заедница“ и

РЕПУБЛИКА АЛБАНИЈА,

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА,

РЕПУБЛИКА БУГАРИЈА,

РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА,

ПОРАНЕШНА ЈУГОСЛОВЕНСКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА,

РЕПУБЛИКА ИСЛАНД,

КРАЛСТВО НОРВЕШКА,

СРБИЈА И ЦРНА ГОРА,

РОМАНИЈА, и

МИСИЈА НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ ЗА ПРИВРЕМЕНА АДМИНИСТРАЦИЈА
НА КОСОВО,

сите горенаведени во понатамошниот текст заедно наречени „Договорни страни“.

ПРИЗНАВАЈЌИ ГО обединетиот карактер на меѓународната цивилна воздушна пловидба и сакајќи да создадат Европска заедничка воздухопловна област (ЕЗВО), заснована на заеднички пристап на пазарите за воздушен сообраќај на Договорните страни и на слобода на основање, со еднакви услови за конкуренција и почитување на истите правила-вклучувајќи ги и областите на безбедноста, обезбедувањето, организацијата на воздушниот сообраќај, социјалното усогласување и животната средина;

СМЕТАЈЌИ дека правилата кои се однесуваат на ЕЗВО треба да се применуваат на мултилатерална основа во рамките на ЕЗВО и затоа, од тој аспект, треба да се дефинираат посебни правила;

СОГЛАСУВАЈЌИ се дека е соодветно правилата на ЕЗВО да се засноваат на односните законски прописи кои се во сила во рамките на Европската заедница, кои се пропишани со Анекс I на оваа Спогодба, без повреда на оние правила кои се содржат во Договорот за основање на Европската заедница;

ПРИЗНАВАЈЌИ дека целосното почитување на правилата на ЕЗВО им дава право на Договорните страни да ги искористат придобивките од ЕЗВО, вклучувајќи го и пристапот на пазарот;

ИМАЈЌИ ВО ПРЕДВИД дека почитувањето на правилата на ЕЗВО, вклучувајќи го и целосниот пристап на пазарот, не може да се постигне со еден чекор, туку со премин, овозможен преку конкретни договори со ограничено траење;

НАГЛАСУВАЈЌИ дека, во согласност со преодните договори, тогаш кога е потребно, од правилата за пристап на пазарот на авиопревозници треба да се изземат ограничувањата на фреквенциите, капацитетот, воздушните линии, типот на воздухоплов или сличните ограничувања во согласност со билатералните спогодби или аранжмани за редовен воздушен сообраќај, а од авиопревозниците нема да се бара да склучуваат комерцијални спогодби или слични договори, како услов за пристап на пазарот;

НАГЛАСУВАЈЌИ дека со авиопревозниците треба правично да се постапува во однос на нивниот пристап до инфраструктурите за воздушен сообраќај, а особено онаму каде овие инфраструктури се ограничени;

ИМАЈЌИ ВО ПРЕДВИД дека Спогодбите за асоцијација помеѓу Европските заедници и нивните земји членки и некои други Договорни страни, во принцип предвидуваат дека условите за заедничкото пристапување на пазарот на воздушниот сообраќај треба да се регулираат со посебни договори, со цел да се осигура координиран развој и постепена либерализација на сообраќајот помеѓу страните на тие Спогодби, прилагодени на заемните комерцијални потреби;

ИМАЈЌИ ЈА ВО ПРЕДВИД желбата на секоја од страните пред-пристапнички да ги усогласи сопствените закони за воздушен сообраќај и сродните прашања со оние на Европската заедница, вклучително и во однос на идните промени на законските прописи во рамките на Заедницата.

ПРИЗНАВАЈЌИ ја важноста на техничката помош за овој аспект;

ПРИЗНАВАЈЌИ дека односите помеѓу Заедницата и земјите членки на ЕЗ и Норвешка и Исланд мора да продолжат да се регулираат со Спогодбата за Европската економска област;

САКАЈЌИ да овозможи дополнително проширување на Европската заедничка воздухопловна област;

ПОВИКУВАЈЌИ се на преговорите помеѓу Европската заедница и страните пред-пристапнички кои имаа за цел склучување на Спогодба за одредени аспекти на воздушниот сообраќај, со која билатералните спогодби за воздушен сообраќај помеѓу земјите членки на ЕЗ и страните пред-пристапнички ќе се усогласат со правото на Европската заедница;

ГО ДОГОВОРИЈА СЛЕДНОВО:

ЦЕЛИ И ПРИНЦИПИ

ЧЛЕН 1

1. Целта на оваа Спогодба е создавање на Европска заедничка воздухопловна област, во понатамошниот текст наречена ЕЗВО. ЕЗВО се заснова на слободен пристап на пазарот, слобода на основање, еднакви услови за конкуренција и заеднички правила, вклучувајќи ги и областите на безбедноста, обезбедувањето, организацијата на воздушниот сообраќај, социјалната и животната средина. За таа цел, оваа Спогодба ги пропишува правилата кои се применуваат помеѓу договорните страни, во согласност со условите наведени подолу. Во овие правила спаѓаат одредбите кои се пропишани со законските прописи наведени во Анекс I.
2. Одредбите од оваа Спогодба се применуваат само за воздушниот сообраќај или сродните прашања споменати во Анекс I.
3. Оваа Спогодба се состои од членови во кои е образложено општото функционирање на ЕЗВО, во понатамошниот текст наречена „Главна спогодба“, Анекси, од коишто Анекс I ги содржи законските прописи на Европската заедница кои се применуваат помеѓу Договорните страни во рамките на Главната спогодба и Протоколи, од кои најмалку еден за секоја страна пред-пристапничка ги утврдува преодните договори кои важат за неа.

ЧЛЕН 2

1. За потребите на оваа Спогодба:
 - (a) под поимот “Спогодба” се подразбира Главната спогодба, нејзините Анекси, актите на кои се упатува во Анекс I, како и нејзините Протоколи;
 - (б) под поимот “страна пред-пристапничка” се подразбира Република Албанија, Босна и Херцеговина, Република Бугарија, Република Хрватска, Поранешна Југословенска Република Македонија, Романија, Србија и Црна Гора, или која било друга земја или ентитет која ќе стане страна на оваа Спогодба согласно член 32;
 - (в) под „дополнителна страна пред-пристапничка” или „УНМИК” се подразбира Мисијата на Обединетите нации за привремена администрација на Косово, согласно Резолуцијата 1244 на Советот за безбедност на ОН, од 10 јуни 1999 год.
 - (г) под поимот “Договорна страна” се подразбира во однос на Заедницата и земјите членки на ЕЗ, Заедницата и земјите членки на ЕЗ или Заедницата или земјите членки на ЕЗ. Значењето кое треба да му се припише на овој израз во секој случај треба да произлезе од односните одредби од оваа Спогодба, како и од односните надлежности на Заедницата и земјите членки на ЕЗ, како што произлегуваат од Договорот за ЕЗ;

- (д) под поимот “Партнер од ЕЗВО” се подразбира страната пред-пристапничка, Норвешка или Исланд;
- (ѓ) под поимот “Договор за ЕЗ” се подразбира Договорот за основање на Европската заедница;
- (е) под поимот “Спогодба за ЕЕО” се подразбира Спогодбата за Европската економска област и нејзините Протоколи и Анекси, потпишана на 2 мај, 1992 год. и чишто страни се Европската заедница, нејзините земји членки, Исланд, Лихтенштајн и Норвешка;
- (ж) под поимот “Спогодба за асоцијација” се подразбира секоја таква Спогодба со која се воспоставува асоцијација помеѓу Европската заедница, или помеѓу Европската заедница и нејзините земји членки, од една страна и односната страна пред-пристапничка, од друга страна;
- (з) под поимот “авиопревозник на ЕЗВО” се подразбира авиопревозник кој е овластен, како што е предвидено со оваа Спогодба, согласно одредбите од односните акти, наведени во Анекс I.
- (с) под поимот “надлежен орган за цивилно воздухопловство” се подразбира владина агенција или ентитет кој го користи законското право да ја проценува усогласеноста, да издава уверенија за употребата или продажбата на производи или услуги или дозволи или да ја контролира истата, во рамките на надлежноста на Договорната страна, и може да преземе мерки за да осигура дека производите или услугите кои се рекламираат во рамките на неговата надлежност ги исполнуваат законските услови;

- (и) под поимот “Конвенција” се подразбира Конвенцијата за меѓународно цивилно воздухопловство, отворена за потпис во Чикаго, на 7 декември, 1944 год., како и нејзините измени и дополненија и Анекси;
 - (ј) под поимот “СЕСАР” се подразбира техничкото спроведување на Единственото европско небо, со кое се обезбедува координирано, синхронизирано истражување, развој и употреба на новите генерации на системи за организација на воздушниот сообраќај;
 - (к) под „Главен план за ОВС” (Главен план за организација на воздушниот сообраќај) се подразбира почетната точка на СЕСАР;
 - (л) под поимот “земја членка на ЕЗ” се подразбира земја членка на Европската заедница.
2. Употребата на поимите “земја”, “национален”, “државјани” или “територија” не врши повреда на статусот на секоја Договорна страна, согласно меѓународното право.

ЧЛЕН 3

Применливите одредби на Актите кои се споменати или содржани во Анекс I, прилагодени во согласност со Анекс II или пак во одлуките на Заедничкиот комитет се обврзувачки за Договорните страни и се или ќе станат дел од нивниот внатрешен правен поредок, на следниот начин:

- (а) актот кој одговара на Регулатива на Европската заедница ќе стане дел од внатрешниот правен поредок на Договорните страни;
- (б) надлежните органи на Договорните страни ја избираат формата и начинот на спроведување на актот кој одговара на Директива на Европската заедница.

ЧЛЕН 4

Договорните страни ги преземаат сите соодветни општи или конкретни мерки, за да осигураат дека се исполнуваат обврските кои произлегуваат од оваа Спогодба и се воздржуваат од секакви мерки кои би можеле да го нарушат исполнувањето на целите од оваа Спогодба.

ЧЛЕН 5

Одредбите од оваа Спогодба нема да влијаат врз односите помеѓу Договорните страни на Спогодбата за ЕЕО.

ПРАВИЧЕН ОДНОС

ЧЛЕН 6

Во рамките на опфатот на оваа Спогодба и без повреда на кои било посебни одредби кои се содржат во неа, се забранува секаква дискриминација врз основа на национална припадност.

ПРАВО НА ОСНОВАЊЕ

ЧЛЕН 7

Во рамките на опфатот и условите на оваа Спогодба и без повреда на одредбите од односните акти наведени во Анекс I, нема да постојат ограничувања за слободата на основање за државјани на земја членка на ЕЗ или Партнер од ЕЗВО, на територијата на која било од нив. Слободата на основање го опфаќа правото да се започнат и практикуваат активности како само-вработени лица и да се воспоставуваат и управуваат претпријатија, односно поконкретно компании или фирми, согласно условите кои се предвидени со законот на земјата каде што е извршено тоа основање, а се однесуваат на нејзините сопствени државјани. Ова исто така важи и за воспоставување на агенции, филијали или подружници од страна на државјани на која било земја членка на ЕЗ или Партнер од ЕЗВО, основани на територијата на која било од нив.

ЧЛЕН 8

1. Во рамките на опфатот на оваа Спогодба и без повреда на одредбите на односните акти наведени во Анекс I, компаниите или фирмите кои се основани или организирани согласно правото на земја членка на ЕЗ или Партнер од ЕЗВО и чиешто главно деловно седиште се наоѓа во рамките на ЕЗВО, се третираат на истиот начин како физичките лица кои се државјани на земји членки на ЕЗ или Партнери на ЕЗВО.
2. Под поимите “компаниии или фирми” се подразбираат компаниии или фирми кои се основани согласно граѓанското или трговското право, вклучувајќи и кооперативни здруженија и други правни лица кои се регулираат со јавното или приватното право, со исклучок на оние кои не остваруваат профит.

ЧЛЕН 9

1. Одредбите од членовите 7 и 8 не се применуваат за активностите кои, дури и повремено, се поврзани со извршување на службено овластување на територијата на која било договорна страна.
2. Одредбите од членовите 7 и 8 и мерките кои се преземени во согласност со нив, не вршат повреда на применливоста на одредбите предвидени со законот, регулативата или административната мерка на договорните страни, кои се однесуваат на влез, престој и вработување или кои пропишуваат посебен третман за странски државјани врз основа на јавниот интерес, јавната безбедност или јавното здравство.

ЧЛЕН 10

1. Без повреда на поповолните одредби од постоечките спогодби и во рамките на опфатот на оваа Спогодба, Договорните страни ги укинуваат квантитативните ограничувања и мерките кои имаат исто влијание врз преносите на опрема, залихи, резервни делови и други направи, тогаш кога тие се потребни за авиопревозник од ЕЗВО да продолжи да врши воздушен сообраќај согласно условите предвидени со оваа Спогодба.
2. Обврската наведена во став 1 не ги спречува договорните страни да забрануваат или наметнуваат ограничувања на тие преноси, чија оправданост се заснова на јавниот интерес или јавната безбедност, на заштитата на здравјето и животот на луѓето, животните или растенијата, или на заштитата на интелектуалната, индустриската и трговската сопственост. Меѓутоа, тие забрани или ограничувања не претставуваат средство за самоволна дискриминација или прикриено ограничување на трговијата помеѓу Договорните страни.

ВОЗДУХОПЛОВНА БЕЗБЕДНОСТ

ЧЛЕН 11

1. Договорните страни обезбедуваат соодветни средства, за да осигураат дека воздухопловот кој е регистриран во една Договорна страна ги исполнува меѓународните стандарди за безбедност утврдени согласно Конвенцијата, кога слетува на аеродроми во друга Договорна страна и подлежи на прегледи на платформа од страна на овластените претставници на таа друга Договорна страна, кои се вршат во воздухопловот и околу воздухопловот, за да се провери валидноста на документите на воздухопловот, како и на оние на неговиот екипаж и видливата состојба на воздухопловот и неговата опрема.
2. Договорната страна може во секое време да бара консултации во врска со стандардите за безбедност кои ги одржува другата Договорна страна за други области, кои не се опфатени со актите наведени во Анекс I.
3. Ништо во оваа Спогодба нема да се смета дека го ограничува овластувањето на надлежниот орган за цивилна воздушна пловидба да ги преземе сите соодветни и итни мерки, секогаш кога ќе утврди дека некој производ или услуга можат:
 - (i) да не ги исполнуваат минималните стандарди кои можат да се утврдат согласно Конвенцијата, или

- (ii) да предизвикаат сериозна загриженост (утврдена преку прегледот од став 1) дека воздухопловот или функционирањето на воздухопловот не ги исполнува минималните стандарди утврдени согласно Конвенцијата, или
 - (iii) да предизвикаат сериозна загриженост дека нема доволно ефективно одржување и применување на минималните стандарди, утврдени согласно Конвенцијата.
4. Тогаш кога надлежниот орган за цивилна воздушна пловидба презема мерки согласно став 3, тој веднаш ги информира надлежните органи за цивилна воздушна пловидба на другите Договорни страни за преземањето на таа мерка, наведувајќи ги причините за неговата постапка.
5. Тогаш кога мерките кои се преземени согласно став 3 не се прекинуваат, иако основата поради која тие биле преземени престанала да постои, секоја Договорна страна може да го проследи прашањето до Заедничкиот комитет.
6. Договорната страна за која станува збор ги известува другите Договорни страни за сите измени и дополненија на домашното право во однос на статусот на надлежниот орган за цивилно воздухопловство.

ВОЗДУХОПЛОВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ

ЧЛЕН 12

1. За да ја заштитат цивилната воздушна пловидба од дејствата на незаконско попречување, Договорните страни осигуруваат дека на секој аеродром кој се наоѓа на нивните територии се применуваат заедничките основни стандарди за воздухопловно обезбедување, како и механизмите за следење на нивното исполнување, кои се содржани во Анекс I , во согласност со односните одредби наведени во тој Анекс.
2. Договорните страни, на барање, меѓусебно си ја даваат сета потребна помош за да се спречат дејствата за грабнување на цивилни воздухоплови и други незаконски дејства против безбедноста на тие воздухоплови, нивните патници и екипажот, аеродромите и капацитетите за воздушна пловидба, како и секоја друга закана за обезбедувањето на цивилната воздушна пловидба.
3. Тогаш кога ќе се случи инцидент или ќе постои закана од инцидент за грабнување на цивилни воздухоплови или други незаконски дејства против безбедноста на тие воздухоплови, нивните патници и екипаж, аеродромите или капацитетите за воздушна пловидба, Договорните страни меѓусебно си помагаат, така што ја поедноставуваат комуникацијата и другите соодветни мерки кои се наменети за брзо и безбедно прекинување на инцидентот или заканата за него.
4. Страната пред-пристапничка може да подлежи на инспекција на Европската комисија, во согласност со односните законски прописи на Европската заедница наведени во Анекс I, и од неа може да се бара да учествува во инспекции на Европската комисија во други Договорни страни.

ОРГАНИЗАЦИЈА НА ВОЗДУШНИОТ СООБРАЌАЈ

ЧЛЕН 13

1. Договорните страни соработуваат во областа на организацијата на воздушниот сообраќај со цел да се прошири Единственото европско небо во ЕЗВО, за да се подобрат тековните безбедносни стандарди и севкупната ефикасност на општите стандарди за воздушен сообраќај во Европа, да се оптимизираат капацитетите, и да се намалат доцнењата.
2. За да се поедностави примената на законските прописи за Единственото европско небо на нивните територии,
 - Страните пред-пристапнички, во рамките на нивните односни надлежности, при првата можност ги преземаат потребните мерки за да ги прилагодат нивните институционални структури за организација на воздушниот сообраќај на Единственото европско небо, конкретно преку назначување или утврдување на соодветни домашни надзорни органи, кои барем функционално се независни од давателите на услуги за воздушна пловидба

- Европската заедница ги поврзува страните пред-пристапнички со секоја работна иницијатива во областа на услугите за воздушна пловидба, воздушниот простор и заедничкото работење, кои произлегуваат од Единственото европско небо, конкретно преку рано вклучување на обидите на односните Договорни страни за формирање на функционални блокови во воздушниот простор.
3. Европската заедница овозможува сите страни пред-пристапнички целосно да бидат инволвирани во изготвувањето на Главен план за ОВС, во рамките на програмата СЕСАР на Комисијата.

КОНКУРЕНЦИЈА

ЧЛЕН 14

1. Во рамките на опфатот на оваа Спогодба се применуваат одредбите од Анекс III. Тогаш кога правилата за конкуренција и субвенција се вклучени во други спогодби помеѓу две или повеќе Договорни страни, како што се Спогодбите за асоцијација, помеѓу тие страни се применуваат тие правила.
2. Членовите 15, 16 и 17 не се применуваат во однос на одредбите од Анекс III.

СПРОВЕДУВАЊЕ

ЧЛЕН 15

1. Без повреда на ставовите 2 и 3, секоја Договорна страна осигурува дека правата кои се предаваат од оваа Спогодба, а особено од актите наведени во Анекс I, можат да се повикаат пред домашните судови.
2. Во случаите кои можат да повлијаат да се одобри актуелниот или потенцијалниот воздушен сообраќај согласно оваа Спогодба, институциите на Европската заедницата ги имаат овластувањата кои им се јасно дадени согласно одредбите од актите наведени или содржани во Анексот.
3. Сите прашања кои се однесуваат на законитоста на одлуките донесени од страна на институциите на Европската заедница согласно оваа Спогодба, а особено согласно актите наведени во Анекс I, спаѓаат под ексклузивна надлежност на Судот на правдата на Европските заедници, во понатамошниот текст наречен “Суд на правда”.

ТОЛКУВАЊЕ

ЧЛЕН 16

1. Доколку одредбите од оваа Спогодба и одредбите од актите наведени во Анекс I во суштина се идентични со соодветните правила од Договорот за ЕЗ и за актите усвоени согласно Договорот за ЕЗ, овие одредби, при нивното спроведување и примена се толкуваат согласно односните пресуди и одлуки на Судот на правдата и Европската комисија кои се донесени пред датумот на потпишување на оваа Спогодба. Пресудите и одлуките кои се донесени по датумот на потпишувањето на оваа Спогодба се доставуваат до другите Договорни страни. На барање на една од Договорните страни, импликациите од таквите подоцнежни пресуди и одлуки ги утврдува Заедничкиот комитет, за да обезбеди правилно функционирање на оваа Спогодба. Постоечките толкувања се доставуваат до Партнерите од ЕЗВО, пред датумот на потпишување на оваа Спогодбата. Одлуките кои ги донесува Заедничкиот комитет со оваа постапка, се во согласност со обичајното право на Судот на правдата.

2. Тогаш кога во случај кој е во тек пред суд или трибунал на Партнер од ЕЗВО се јавува прашање во врска со толкувањето на оваа Спогодба, одредбите од актите наведени во Анекс I или пак актите кои се усвоени во согласност со неа, кои во суштина се идентични на соодветните правила од Договорот за ЕЗ и на актите кои се усвојуваат согласно Договорот за ЕЗ, судот или трибуналот бара од Судот на правдата да одлучи по прашањето, доколку смета дека тоа е потребно за да му се овозможи да донесе пресуда и дека е во согласност со Анекс IV. Партнерот од ЕЗВО може, со одлука и во согласност со Анекс IV да пропише до кој степен и на кои начини неговите судови и трибунали треба да ја применуваат оваа одредба. За оваа одлука се известува депозитарот и Судот на правдата. Депозитарот ги информира другите Договорни страни.
3. Тогаш кога согласно став 2, судот на Договорната страна против чии одлуки не постои правен лек согласно домашното право, не може да изврши проследување до Судот на правдата, договорната страна за која станува збор ја проследува секоја пресуда на тој суд до Заедничкиот комитет, кој постапува така да го зачува изедначеното толкување на оваа Спогодба. Доколку Заедничкиот комитет во рок од два месеца откако кај него било доставено несогласувањето помеѓу обичајното право на Судот на правдата и пресудата на судот на таа Договорна страна, не успеал да го зачува изедначеното толкување на оваа Спогодбата, можат да се применат процедурите предвидени со член 20.

НОВИ ЗАКОНСКИ ПРОПИСИ

ЧЛЕН 17

1. Оваа Спогодба не врши повреда на правото на секоја Договорна страна еднострано да усвојува нови законски прописи и да ги изменува и дополнува нејзините постоечки законски прописи од областа на воздушниот сообраќај или сродната област, споменати во Анекс I, согласно придржувањето кон принципот за правичен однос и кон одредбите на овој член и на член 18 (4). Страните пред-пристапнички не ги усвојуваат тие законски прописи, освен ако тие не се во согласност со оваа Спогодба.
2. Веднаш штом една Договорна страна ќе усвои нови законски прописи или измена и дополнение на нејзините законски прописи, таа ги информира другите Договорни страни преку Заедничкиот комитет, најдоцна во рок од еден месец по нивното усвојување. На барање од која било Договорна страна, Заедничкиот комитет во рок од два месеца од тогаш разменува мислења за импликациите на тие нови законски прописи или измена и дополнение во однос на правилното функционирање на оваа Спогодба.
3. Заедничкиот комитет:
 - (a) или усвојува одлука за ревидирање на Анекс I, за во него да ги интегрира новите законски прописи или измената и дополнението за кои станува збор, доколку е потребно врз основа на реципроцитет, или

- (б) усвојува одлука за тоа дека новите законски прописи или измената и дополнението за кои станува збор треба да се сметаат дека се во согласност со оваа Спогодба, или
 - (в) одлучува за кои било други мерки за заштита на правилното функционирање на оваа Спогодба.
4. Датумот на проследувањето на законските прописи кои биле усвоени во периодот помеѓу потпишувањето на оваа Спогодба и нејзиното влегување во сила и за кои биле информирани другите Договорни страни, се смета за датум на кој е добиена информацијата. Заедничкиот комитет не смее да донесе одлука порано од шеесет дена по влегувањето во сила на оваа Спогодба.

ЗАЕДНИЧКИ КОМИТЕТ

ЧЛЕН 18

1. Со ова се основа Заеднички комитет, кој е одговорен за примена на оваа Спогодба и обезбедува дека таа правилно се спроведува, без повреда на член 15 (2) и (3) и членовите 21 и 22. За таа цел, тој дава препораки и донесува одлуки во случаите пропишани со оваа Спогодба. Одлуките на Заедничкиот комитет ги спроведуваат Договорните страни согласно нивните сопствени правила.
2. Заедничкиот комитет се состои од претставници на Договорните страни.

3. Заедничкиот комитет одлучува со едногласност. Меѓутоа, за одредени специфични прашања, Заедничкиот комитет може да одлучи да пропише процедура на мнозинско гласање.
4. Заради правилно спроведување на оваа Спогодба, Договорните страни разменуваат информации, *меѓу другото*, и за новите законски прописи или одлуки од значење за оваа Спогодба и, на барање на која било страна, одржуваат консултации во рамките на Заедничкиот комитет, вклучувајќи ги и оние за социјалните прашања.
5. Заедничкиот комитет усвојува свои правила за работа.
6. Партнерот од ЕЗВО или Европската заедница и нејзините земји членки наизменично претседателствуваат со Заедничкиот комитет согласно договорите кои треба да се пропишат во неговите правила за работа.
7. Претседавачот на Заедничкиот комитет свикува негови состаноци, најмалку еднаш годишно, за да го преиспита генералното функционирање на оваа Спогодба, како и секогаш кога тоа го налагаат посебните услови, на барање на Договорната страна. Заедничкиот комитет постојано го преиспитува развојот на обичајното право на Судот на правдата. За таа цел, Европската заедница ги пренесува до Партнерите од ЕЗВО, сите пресуди на Судот на правдата кои се значајни за функционирањето на оваа Спогодба. Заедничкиот комитет постапува во рок од три месеци за да го зачува усогласеното толкување на оваа Спогодба.

8. Заедничкиот комитет може да одлучи да основа работна група која може да му помага во извршувањето на неговите должности.

ЧЛЕН 19

1. Одлуката на Заедничкиот комитет е обврзувачка за Договорните страни. Секогаш кога одлуката донесена од страна на Заедничкиот комитет содржи барање за преземање мерки од страна на Договорната страна, наведената страна ги презема потребните мерки и го информира Заедничкиот комитет за тоа.
2. Одлуките на Заедничкиот комитет се објавуваат во Службените весници на Европската унија и на Партнерите од ЕЗВО. Во секоја одлука е наведен датумот на нејзино спроведување од страна на Договорните страни и секоја друга информација која може да влијае врз економските оператори.

РЕШАВАЊЕ НА СПОРОВИ

ЧЛЕН 20

1. Заедницата, постапувајќи заедно со земјите членки на ЕЗ или партнер на ЕЗВО може да покрене спор пред Заедничкиот комитет, за одредено прашање кое се однесува на примената или толкувањето на оваа Спогодба, освен тогаш кога во оваа Спогодба се наведени конкретни процедури.

2. Тогаш кога е покренат спор пред Заедничкиот комитет согласно став 1, страните во спорот веднаш одржуваат консултации. Во случаите кога Европската заедница не е страна во спорот, една од страните на спорот може да покани на консултациите претставник на Заедницата. Страните во спорот можат да изготват предлог за решение кое веднаш се доставува до Заедничкиот комитет. Одлуките кои ги донесува Заедничкиот комитет согласно оваа процедура го почитуваат обичајното право на Судот на правдата.
3. Доколку Заедничкиот комитет не успеал да донесе одлука со која се решава спорот по четири месеци од датумот на покренување на спорот пред него, страните во спорот можат да го проследат до Судот на правдата чија одлука е конечна и обврзувачка. Начините на кои можат да се извршат тие проследувања до Судот на правдата, се наведени во Анекс IV.
4. Доколку Заедничкиот комитет во рок од четири месеци не донесе одлука за предметот кој му бил проследен, Договорните страни можат да преземат соодветни заштитни мерки согласно членовите 21 и 22, за период кој не изнесува повеќе од шест месеци. По истекот на овој период секоја Договорна страна може веднаш да ја откаже оваа Спогодба. Договорната страна не презема заштитни мерки за предмет кој бил проследен до Европскиот суд на правдата согласно оваа Спогодба, со исклучок на случаите утврдени со член 11 (3) или во согласност со механизмите пропишани со поединечните акти наведени во Анекс I.

ЗАШТИТНИ МЕРКИ

ЧЛЕН 21

Без повреда на член 11(3) и проценките на безбедноста и обезбедувањето споменати во Протоколите на оваа Спогодба, опфатот и траењето на заштитните мерки се ограничуваат само на она што е неопходно за да се исправи ситуацијата. Се дава приоритет на оние мерки кои најмалку ќе го попречат функционирањето на оваа Спогодба.

ЧЛЕН 22

1. Договорната страна која планира да преземе заштитни мерки ги известува другите Договорни страни за својата намера преку Заедничкиот комитет и ги обезбедува сите значајни информации.
2. Договорните страни веднаш спроведуваат консултации во Заедничкиот комитет, за да изнајдат заеднички прифатливо решение.
3. Без повреда на член 11(3), Договорната страна за која станува збор не смее да преземе заштитни мерки, сè додека не помине еден месец од датумот на известувањето согласно став 1, освен ако процедурата за консултации согласно став 2 не завршила пред истекот на наведениот временски период.

4. Договорната страна за која станува збор, веднаш го известува Заедничкиот комитет за преземените мерки и ги обезбедува сите значајни информации.

ОТКРИВАЊЕ НА ИНФОРМАЦИИ

ЧЛЕН 23

Од претставниците, делегатите и стручните лица на Договорните страни, како и чиновниците и другите службеници кои постапуваат согласно оваа Спогодба се бара, дури и по престанокот на нивните должности, да не откриваат информации кои се опфатени со обврската за професионална доверливост, а особено информации за претпријатијата, нивните деловни односи или нивните трошоци.

ТРЕТИ ЗЕМЈИ И МЕЃУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ

ЧЛЕН 24

1. Договорните страни меѓусебно се консултираат во рамките на Заедничкиот комитет, на барање на која било Договорна страна, согласно процедурите пропишани во членовите 25 и 26,
 - (a) за прашања во врска со воздушниот сообраќај со кои се занимаваат меѓународните организации; и

(б) за различни аспекти на можните промени во односите помеѓу Договорните страни и третите земји во воздушниот сообраќај, како и за функционирањето на значајните елементи од билатералните или мултилатералните спогодби кои се склучени во оваа област.

2. Консултациите пропишани со став 1 се одржуваат во рок од еден месец од поднесувањето на барањето и во итни случаи, колку што е можно поскоро.

ЧЛЕН 25

1. Главните цели на консултациите пропишани со член 24(1)(а):

(а) се да се утврди заеднички дали прашањата предизвикуваат проблеми од заеднички интерес; и

(б) во зависност од природата на тие проблеми:

-заеднички да се разгледа дали активностите на Договорните страни во рамките на меѓународните организации за кои станува збор треба да се координираат, или

- заеднички да се разгледа секој друг приод, кој би можел да биде соодветен

2. Договорните страни, колку што е можно поскоро, разменуваат секакви информации кои се значајни за целите пропишани со став 1.

ЧЛЕН 26

Главните цели на консултациите пропишани со член 24 (1) (б) се да се проучат значајните прашања и да се разгледа секој природ кој би можел да биде соодветен.

ПРЕОДНИ ДОГОВОРИ

ЧЛЕН 27

1. Со Протоколите од I до VIII се утврдени преодните договори и соодветните периоди кои се применуваат помеѓу Европската заедница и земјите членки на ЕЗ, од една страна и страната пред-пристапничка за која станува збор, од друга страна. За односот помеѓу Норвешка или Исланд и страната пред-пристапничка важат истите услови како помеѓу Европската заедница и земјите членки на ЕЗ, од една страна и страната пред-пристапничка за која станува збор, од друга страна.
2. Во текот на преодните периоди наведени во став 1 релевантните елементи од режимот за воздушен сообраќај помеѓу двете страни пред-пристапнички се одредуваат врз основа на порестриктивниот од двата Протоколи кои се однесуваат на страните пред-пристапнички за кои станува збор.
3. Постепениот премин на секоја страна пред-пристапничка кон целосна примена на ЕЗВО, подлежи на оценки. Оценкаите ги врши Европската заедница во соработка со страната пред-пристапничка за која станува збор. Тогаш кога страната пред-пристапничка е уверена дека се исполнети условите за завршување на преодниот период наведени во односниот Протокол, ја информира Европската заедница дека треба да се изврши оценка.

4. Доколку Европската заедница утврди дека условите се исполнети, го информира Заедничкиот комитет и потоа одлучува дека страната пред-пристапничка за која станува збор се квалификува за премин во следниот преоден период, или за целосно вклучување во Европската заедничка воздухопловна област, во зависност од случајот.
5. Доколку Европската заедница утврди дека условите не се исполнети, го известува за тоа Заедничкиот комитет. Заедницата ѝ препорачува на страната пред-пристапничка за која станува збор конкретни подобрувања и утврдува период на спроведување во рамките на кој овие подобрувања можат разумно да се спроведат. Пред завршувањето на периодот на спроведување, се врши втора и, ако е потребно, понатамошни проценки за да се утврди дали препорачаните подобрувања биле ефективно и задоволително спроведени.

ОДНОС СО БИЛАТЕРАЛНИТЕ СПОГОДБИ И ДОГОВОРИ ЗА РЕДОВЕН ВОЗДУШЕН СООБРАЌАЈ

ЧЛЕН 28

1. Одредбите од оваа Спогодба преовладуваат пред односните одредби од билатералните спогодби и/или договори за редовен воздушен сообраќај кои се во сила помеѓу страните пред-пристапнички од една страна и Европската заедница, земја членка на ЕЗ, Норвешка или Исланд од друга страна, како и помеѓу страните пред-пристапнички.

2. По исклучок на став 1, во текот на преодните периоди од член 27, одредбите од билатералната спогодба или договорот кои се во сила помеѓу страната пред-пристапничка и Европската заедница, земја членка на ЕЗ, Норвешка или Исланд или пак помеѓу две страни пред-пристапнички, кои се однесуваат на сопственоста, сообраќајните права, капацитетот, фреквенциите, типот или замената на воздухопловот, поделбата на капацитетот и формирањето на цените, се применуваат помеѓу нејзините страни, доколку таа билатерална спогодба и/или договор се пофлексибилни, во однос на слободата на авиопревозниците за кои станува збор, од одредбите на Протоколот кој се применува за страната пред-пристапничка за која станува збор .

3. Спорот помеѓу страната пред-пристапничка и друга Договорна страна, во врска со тоа дали одредбите од Протоколот кој се однесува на страната пред-пристапничка за која станува збор или билатералните спогодби и/или договори се пофлексибилни во однос на целосната примена на ЕЗВО, се решаваат во рамките на механизмот за решавање на спорови пропишан со член 20. Споровите за тоа како да се утврди односот помеѓу противречните Протоколи се решаваат на истиот начин.

ВЛЕГУВАЊЕ ВО СИЛА, РЕВИЗИЈА, ПРЕСТАНОК И ДРУГИ ОДРЕДБИ

ЧЛЕН 29

Влегување во сила

1. Оваа Спогодба подлежи на ратификација или одобрение од страна на потписниците, согласно нивните сопствени процедури. Инструментите за ратификација или одобрение се депонираат кај Генералниот секретаријат на Советот на Европската унија (депозитар) кој за тоа ги известува сите други потписници, како и Меѓународната организација за цивилно воздухопловство.
2. Оваа Спогодба влегува во сила на првиот ден од вториот месец по датумот на депонирање на инструментите за ратификација или за одобрение од страна на Европската заедница и земјите членки на ЕЗ и барем една страна пред-пристапничка. За секоја потписничка која ја ратификува или одобрува оваа Спогодба по тој датум, таа влегува во сила на првиот ден од вториот месец по депонирањето на инструментот за ратификација или за одобрение од страна на таа потписничка.
3. По исклучок на ставовите 1 и 2, Европската заедница и нејзините земји членки и најмалку една страна пред-пристапничка можат да одлучат привремено да ја применуваат оваа Спогодба помеѓу нив од датумот на потпишување, во согласност со примената на домашното право, со известување на депозитарот, кој за тоа ги известува другите Договорни страни.

ЧЛЕН 30

Ревизија

Оваа Спогодба се ревидира на барање на која било Договорна страна и во секој случај, пет години по нејзиното влегување во сила.

ЧЛЕН 31

Престанок

1. Секоја Договорна страна може да ја откаже оваа Спогодба со известување на депозитарот, кој за ова откажување ги известува другите Договорни страни, како и Меѓународната организација за цивилно воздухопловство. Ако Европската заедница и земјите членки на ЕЗ ја откажат оваа Спогодба, тогаш таа престанува да важи една година по датумот на известувањето. Доколку која било друга Договорна страна ја откаже оваа Спогодба, таа престанува да важи само за таа Договорна страна, една година по датумот на известувањето. Меѓутоа, воздушниот сообраќај кој се врши на датумот на престанокот на важењето на оваа Спогодба може да продолжи до крајот на сезоната на редот на летање на Меѓународното здружение за воздушен сообраќај (ИАТА) во којашто спаѓа тој датум на престанок на важењето.
2. По пристапувањето на страната пред-пристапничка кон Европската унија, таа страна автоматски престанува да биде страна пред-пристапничка во согласност со оваа Спогодба и наместо тоа станува земја членка на ЕЗ.

3. Оваа Спогодба престанува да важи или се суспендира во однос на страната предпристапничка, доколку соодветната Спогодба за асоцијација престане да важи или е суспендирана.

ЧЛЕН 32

Проширување на ЕЗВО

Европската заедница може да ја повика да учествува во ЕЗВО секоја земја или ентитет која е подготвена да ги усогласи сопствените закони за воздушен сообраќај и сродните прашања со оние на Заедницата и со која Заедницата воспоставила или воспоставува рамка на тесна економска соработка, како што е Спогодбата за асоцијација. За таа цел, Договорните страни соодветно ја изменуваат и дополнуваат оваа Спогодба.

ЧЛЕН 33

Аеродром Гибралтар

1. Се подразбира дека примената на оваа Спогодба за аеродромот Гибралтар не врши повреда на односните правни ставови на Кралството Шпанија и Велика Британија во однос на спорот за сувереноста над територијата на која се наоѓа аеродромот.
2. Примената на оваа Спогодба за аеродромот Гибралтар се суспендира сè додека не стапат на сила договорите од Заедничката декларација дадена од страна на министрите за надворешни работи на Кралството Шпанија и Велика Британија на 2 декември, 1987 год.

ЧЛЕН 34

Јазици

Оваа Спогодба е изготвена во еден оригинален примерок на официјалните јазици на институциите на Европската унија и на другите Договорни страни, кои не се Европската заедница и нејзините земји членки и секој од тие текстови е подеднакво автентичен.

КАКО ПОТВРДА НА ТОА долупотпишаните ополномоштеници, кои прописно се овластени за тоа, ја потпишаа оваа Спогодба:

АНЕКС I**ПРАВИЛА КОИ СЕ ОДНЕСУВААТ НА ЦИВИЛНОТО ВОЗДУХОПЛОВСТВО**

“Одредбите кои се применуваат” од следните акти на Европската заедница се применуваат согласно Главната спогодба и Анексот II за хоризонтални прилагодувања, освен ако не е поинаку наведено во овој Анекс или во Протоколите од I до VIII понатаму. Онаму каде што е потребно, подолу се наведени конкретните прилагодувања за секој поединечен акт:

А. Пристап на пазарот и сродни прашања

Бр. 2407/92

Регулатива (ЕЕЗ) бр. 2407/92 на Советот од 23 јули 1992 год. за овластување на авиопревозниците

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 18 и Анексот, освен упатувањето на член 226 (поранешен 169) од Договорот за ЕЗ, во член 13 (3)

Бр. 2408/92

Регулатива (ЕЕЗ) бр. 2408/92 на Советот од 23 јули 1992 год. за пристап на авиопревозниците на Заедницата до воздушните линии во Заедницата,

изменета или прилагодена со

- Член 29 од Актот кој се однесува на условите за пристап на Република Австрија, Република Финска и Кралството Шведска;

- одлуката бр. 7/94 на Заедничкиот комитет на ЕЕО од 21 март 1994 год. со која се изменува Протоколот 47 и одредени Анекси на Спогодбата за ЕЕО
- член 20 од Актот кој се однесува на условите за пристапување на Чешка Република, Република Естонија, Република Кипар, Република Летонија, Република Литванија, Република Унгарија, Република Малта, Република Полска, Република Словенија и Словачка Република, како и прилагодувањата на Договорите на кои се заснова Европската унија, во понатамошниот текст наречен “Акт за пристапување од 2003 год.”

Одредби кои се применуваат: Членовите од 1 до 15 и Анексите I, II и III

Бр. 2409/92

Регулатива (ЕЕЗ) бр.2409/92 на Советот од 23 јули 1992 год. за возарини и надоместоци за воздушен сообраќај

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 10

Бр. 95/93

Регулатива (ЕЕЗ) бр. 95/93 на Советот од 18 јануари 1993 г. за заеднички правила за доделување на слотови на аеродромите на Заедницата

изменета со

- Регулотива (ЕЗ) бр. 894/2002 на Европскиот парламент и Советот од 27 мај, 2002 год., за изменување на Регулотивата бр. 95/93 (ЕЕЗ) на Советот
- Регулотива (ЕЗ) бр. 1554/2003 на Европскиот парламент и на Советот, од 22 јули 2003 год. за изменување на Регулотива (ЕЕЗ) бр. 95/93 на Советот
- Регулотива (ЕЗ) бр. 793/2004 на Европскиот парламент и на Советот од 21 април, 2004 год. за изменување на Регулотивата (ЕЕЗ) бр. 95/93 на Советот

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 12 и 14а(2)

При примената на член 12(2), поимот “Комисијата” се толкува како “Заседничкиот комитет”.

Бр. 96/67

Директива 96/67/ЕЗ на Советот од 15 октомври 1996 год. за пристап до пазарот за опслужување на земја на аеродромите во Заедницата

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 25 и Анексот

При примената на член 10 поимот “земји членки” се толкува како “земји членки на ЕЗ”.

При примената на член 20 (2) поимот “Комисијата” се толкува како “Заедничкиот комитет”.

Бр. 785/2004

Регулатива (ЕЗ) бр. 785/2004 на Европскиот парламент и на Советот од 21 април 2004 год. за услови за осигурување за авиопревозници и оператори на воздухоплови

Одредби кои се применуваат: членови од 1 до 8, и 10(2)

Б. Организација на воздушниот сообраќај

Бр. 549/2004

Регулатива (ЕЗ) бр. 549/2004 на Европскиот парламент и на Советот од 10 март 2004 год. со која се пропишува рамката за создавање на Единствено европско небо (Рамковна Регулатива)

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 4, 6 и од 9 до 14

Бр. 550/2004

Регулатива (ЕЗ) бр. 550/2004 на Европскиот парламент и Советот од 10 март 2004 год. за давањето на услуги за воздушна пловидба во Единственото европско небо (Регулатива за давање на услуги)

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 19, Анекси I и II

Бр. 551/2004

Регулатива (ЕЗ) бр. 551/2004 на Европскиот парламент и Советот од 10 март 2004 год., за организација и користење на воздушниот простор во Единственото европско небо (Регулатива за воздушниот простор)

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 11

Бр. 552/2004

Регулатива (ЕЗ) бр. 552/2004 на Европскиот парламент и Советот од 10 март 2004 год. за меѓусебната соработка на Европската мрежа за организација на воздушниот сообраќај (Регулатива за меѓусебна соработка)

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 12, Анекси од I до V

Бр. 2096/2005

Регулатива (ЕЗ) бр. 2096/2005 на Комисијата од 20 декември, 2005 год. со која се пропишуваат општите услови за давање на услуги за воздушна пловидба

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 9, Анексите од I до V

Бр. 2150/2005

Регулатива (ЕЗ) бр. 2150/2005 од 23 декември 2005 год. со која се пропишуваат општите правила за флексибилно користење на воздушниот простор.

Одредби кои се применуваат: Членовите од 1 до 9, Анексот

В. Воздухопловна безбедност

Бр. 3922/91

Регулатива (ЕЕЗ) бр. 3922/91 на Советот од 16 декември, 1991 год. за усогласување на техничките услови и административните процедури во областа на цивилното воздухопловство,
изменета со

- Регулатива (ЕЗ) бр. 2176/96 на Комисијата од 13 ноември 1996 год. за изменување на Регулативата (ЕЕЗ) бр. 3922/91 на Советот во согласност со научниот и техничкиот напредок
- Регулатива (ЕЗ) бр.1069/1999 на Комисијата од 25 мај 1999 год. за приспособување кон научниот и техничкиот напредок на Регулативата (ЕЕЗ) бр. 3922/91 на Советот

- Регулатива (ЕЗ) бр.2871/2000 на Комисијата од 28 декември, 2000 год. за припособување на Регулативата (ЕЕЗ) 3922/91 на Советот за усогласување на техничките услови и административните процедури од областа на цивилното воздухопловство кон научниот и техничкиот напредок
- Регулатива (ЕЗ) бр. 1592/2002 на Европскиот парламент и Советот од 15 јули 2002 год., за заеднички правила во областа на цивилното воздухопловство и за основање на Европската агенција за безбедност на воздушната пловидба.

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 10, 12, 13, со исклучок на член 4(1) и член 8(2) (втора реченица) Анекси од I до III

При примената на член 12 “земји членки” се толкува како „земји членки на ЕЗ“.

Бр. 94/56

Директива 94/56/ЕЗ на Советот од 21 ноември 1994 год. за утврдување на основните принципи со кои се регулираат истрагите на несреќите и инцидентите во цивилното воздухопловство.

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 12

При примената на членовите 9 и 12 поимот “Комисија” се толкува како „сите други Договорни страни на ЕЗВО“.

Бр. 1592/2002

Регулатива (ЕЗ) бр. 1592/2002 на Европскиот парламент и на Советот од 15 јули 2002 год. за заеднички правила во областа на цивилното воздухопловство и со која се основа Европската агенција за безбедност на воздухопловството
изменета со:

- Регулатива (ЕЗ) бр. 1701/2003 на Комисијата од 24 септември 2003 год. за приспособување на член 6 на Регулативата (ЕЗ) бр. 1592/2002
- Регулативата (ЕЗ) бр. 1643/2003 на Европскиот парламент и на Советот од 22 јули 2003 год. за изменување на Регулативата (ЕЗ) бр. 1592/2002

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 57, Анексите I и II

Бр. 2003/42

Директива 2003/42/ЕЗ на Европскиот парламент и Советот од 13 јуни 2003 год. за известување за настани во цивилното воздухопловство

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 11, Анексите I и II

Бр. 1702/2003

Регулатива (ЕЗ) бр. 1702/2003 на Комисијата од 24 септември 2003 год, со која се пропишуваат правилата за спроведување за издавањето на уверенија за пловидбеност и животна околина за воздухоплови и сродни производи, делови и направи, како и за издавањето на уверенија за организациите за конструкција и производство изменета со:

- Регулативата (ЕЗ) бр. 381/2005 на Комисијата, од 7 март 2005 год. за изменување на Регулативата (ЕЗ) бр. 1702/2003

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 4, Анексот. Преодните периоди на кои упатува оваа Регулатива ги одредува Заедничкиот комитет.

Бр.2042/2003

Регулатива (ЕЗ) бр. 2042/2003 на Комисијата од 20 ноември 2003 год. за континуирана пловидбеност на воздухопловите и воздухопловните производи, делови и направи, како и за одобрување на организациите и персоналот кој е вклучен во тие задачи.

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 6, Анексите од I до IV

Бр. 104/2004

Регулатива (ЕЗ) бр. 104/2004 на Комисијата од 22 јануари 2004 год. со која се пропишуваат правилата за организација и состав на Апелациониот одбор на Европската агенција за безбедност на воздухопловството

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 7 и Анексот

Бр. 488/2005

Регулатива (ЕЗ) бр. 488/2005 на Комисијата, од 21 март 2005 год. за надоместоците и наплатите кои ги наметнува Европската агенција за безбедност во воздухопловството

Бр. 2111/2005

Регулатива (ЕЗ) бр. 2111/2005 на Европскиот парламент и на Советот од 14 декември 2005 год. за утврдување на листа на авиопревозници на Заедницата кои подлежат на забрана за вршење сообраќај во рамките на Заедницата, како и за информирање на патниците во воздушниот сообраќај за идентитетот на авиопревозникот кој врши сообраќај и за укинување на член 9 од Директивата 2004/36/ЕЗ.

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 13, Анексот

Г. Воздухопловно обезбедување

Бр. 2320/2002

Регулатива (ЕЗ) бр. 2320/2002 на Европскиот парламент и Советот од 16 декември 2002 год. за утврдување на заеднички правила во полето на обезбедувањето на цивилната воздушна пловидба

изменета со:

- Регулативата (ЕЗ) бр. 849/2004 на Европскиот парламент и на Советот од 29 април, 2004 год. за изменување на Регулативата (ЕЗ) бр. 2320/2002

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 12 и Анексот

Бр. 622/2003

Регулатива на Комисијата (ЕЗ) бр. 622/2003 од 4 април, 2003 г. со која се пропишуваат мерки за спроведување на заеднички основни стандарди за воздухопловно обезбедување

изменета со:

- Регулатива (ЕЗ) бр. 68/2004 на Комисијата од 15 јануари, 2004 год. за изменување на Регулативата (ЕЗ) бр. 622/2003

- Регулатива (ЕЗ) бр. 781/2005 на Комисијата од 24 мај 2005 год. за изменување на Регулативата (ЕЗ) бр. 622/2003
- Регулатива (ЕЗ) бр. 857/2005 на Комисијата од 6 јуни, 2005 год. за изменување на Регулативата (ЕЗ) бр. 622/2003

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 5 и Анексот

Бр. 1217/2003

Регулатива (ЕЗ) бр. 1217/2003 на Комисијата од 4 јули 2003 год. со која се пропишуваат заеднички спецификации за националните програми за контрола на квалитетот на обезбедувањето на цивилното воздухопловство

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 11, Анексите I и II

Бр. 1486/2003

Регулатива (ЕЗ) бр. 1486/2003 на Комисијата од 22 август 2003 год. со која се пропишуваат процедури за вршење на инспекции од страна на Комисијата во областа на обезбедувањето на цивилното воздухопловство

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 16

Бр. 1138/2004

Регулатива (ЕЗ) бр. 1138/2004 на Комисијата од 21 јуни 2004 год. со која се воспоставува заедничка дефиниција за клучните делови од зоните со ограничен пристап на аеродромите

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 8

Д. Животна средина

Бр. 89/629

Директива 89/629/ЕЕЗ на Советот од 4 декември 1989 год. за ограничување на емисиите на бучава од подзвучни млазни авиони.

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 8

Бр. 92/14

Директива 92/14/ЕЕЗ на Советот од 2 март, 1992 год. за ограничување на работата на воздухопловите опфатени со дел II, поглавје 2, том 1 од Анексот 16 на Меѓународната конвенција за цивилна воздушна пловидба, второ издание (1988 г.)

изменета со:

- Директива 98/20/ЕЗ на Советот од 30 март, 1998 год., за изменување на Директивата 92/14/ЕЕЗ
- Директива 1999/28/ЕЗ на Комисијата од 21 април 1999 год. за изменување на Анексот на Директивата 92/14/ЕЕЗ на Советот
- Регулатива (ЕЗ) бр. 991/2001 на Комисијата од 21 мај, 2001 г. за изменување на Анексот на Директивата 92/14/ЕЕЗ на Советот

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 11 и Анексот

Бр. 2002/30

Директива 2002/30/ЕЗ на Европскиот парламент и Советот од 26 март, 2002 год., за утврдување на правила и процедури во врска со воведување на ограничувања на работата поврзани со бучава на аеродромите на Заедницата

Изменета или приспособена со Актот за пристапување од 2003 год.

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 15, Анексите I и II

Бр. 2002/49

Директива 2002/49/ЕЗ на Европскиот парламент и Советот од 25 јуни, 2002 год. која се однесува на проценка и управување на еколошката бучава

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 16, Анексите од I до VI

Ѓ. Социјални аспекти

Бр. 1989/391

Директива 89/391/ЕЕЗ на Советот од 12 јуни, 1989 год. за воведување на мерки за да се поттикне подобрувањето на безбедноста и здравјето на работниците на работа

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 16 и 18-19

Бр. 2003/88

Директива 2003/88/ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 4 ноември 2003 год. во врска со одредени аспекти на организацијата на работното време

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 19, од 21 до 24 и од 26 до 29

Бр. 2000/79

Директива 2000/79/ЕЗ на Советот од 27 ноември, 2000 год. која се однесува на Европската спогодба за организација на работното време на подвижните работници во цивилното воздухопловство, која е склучена од страна на Здружението на европски авиопревозници, Сојузот на лицата вработени во областа на транспортот во земјите членки на Европската заедница, Здружението на летечкиот персонал на земјите членки на Европската заедница, Здружението на европските регионални авиопревозници и Меѓународното здружение на авиопревозници.

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 5

Е. Заштита на потрошувачите

Бр. 90/314

Директива 90/314/ЕЕЗ на Советот од 13 јуни, 1990 год. за патувања, одмори и тури организирани од страна на туристички агенции.

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 10

Бр. 92/59

Директива 92/59/ЕЕЗ на Советот од 29 јуни 1992 год. за општата безбедност на производите.

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 19

Бр.93/13

Директива 93/13/ЕЕЗ на Советот од 5 април, 1993 год. за неправични услови во договорите на потрошувачите

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 10 и Анексот

Во врска со примената на член 10, поимот “Комисијата” се толкува како “сите други Договорни страни од ЕЗВО”.

Бр. 95/46

Директива 95/46/ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 24 октомври 1995 год. за заштита на лицата од аспект на обработката на личните податоци и на слободниот проток на тие податоци

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 34

Бр. 2027/97

Регулатива (ЕЗ) бр. 2027/97 на Советот од 9 октомври 1997 год. за одговорност на авиопревозниците во случај на несреќи,

изменета со:

- Регулативата (ЕЗ) бр. 889/2002 на Европскиот парламент и на Советот од 13 мај, 2002 год., за изменување на Регулативата (ЕЗ) бр. 2027/97 на Советот

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 8

Бр.261/2004

Регулатива (ЕЗ) бр. 261/2004 на Европскиот парламент и на Советот од 11 февруари 2004 год. со која се воспоставуваат заеднички правила за компензација и помош на патниците во случај на одбиен влез во воздухопловот, како и на откажување или долго одложување на летовите и за укинување на Регулативата (ЕЕЗ) бр. 295/91.

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 17

Ж. Други законски прописи

Бр. 2299/1989

Регулатива (ЕЕЗ) бр. 2299/1989 на Советот од 24 јули 1989 год. за правила за работа со компјутерски резервациони системи

изменета со:

- Регулативата (ЕЕЗ) бр. 3089/93 на Советот од 29 октомври 1993 год. за изменување на Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2299/89
- Регулатива (ЕЗ) бр. 323/1999 на Советот од 8 февруари 1999 год. за изменување на Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2299/89

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 22 и Анексот

Бр. 91/670

Директива бр. 91/670/ЕЕЗ на Советот од 16 декември 1991 год. за взаемно прифаќање на дозволите на персоналот за вршење на функции во цивилното воздухопловство

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 8 и Анексот

Бр. 3925/91

Регулатива (ЕЕЗ) бр. 3925/91 на Советот од 19 декември 1991 год. која се однесува на елиминирањето на контролите и формалностите кои важат за кабинскиот и рачниот багаж на лицата кои се наоѓаат на лет во рамките на Заедницата, како и багажот на лицата кои прелетуваат преку море во рамките на Заедницата

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 5

Бр. 437/2003

Регулатива (ЕЗ) бр. 437/2003 на Европскиот парламент и на Советот од 27 февруари, 2003 год. за статистички податоци за превозот на патници, товар и пошта по воздушен пат

изменета со:

- Регулативата (ЕЗ) бр. 1358/2003 на Комисијата од 31 јули, 2003 год. за спроведување на Регулативата (ЕЗ) бр. 437/2003 на Европскиот парламент и Советот

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 11, Анексите I и II

Бр. 1358/2003

Регулатива (ЕЗ) бр. 1358/2003 на Комисијата од 31 јули 2003 год. за спроведување на Регулативата (ЕЗ) бр. 437/2003 на Европскиот парламент и Советот за статистички податоци за превозот на патници, товар и пошта по воздушен пат и за изменување на нејзините Анекси I и II

Одредби кои се применуваат: членовите од 1 до 4, Анексите од I до III

Бр. 2003/96

Директива 2003/96/ЕЗ на Советот од 27 октомври, 2003 год. со која се преуредува рамката на Заедницата за оданочување на енергетски производи и струја

Одредби кои се применуваат: член 14(1) (б) и (2)

АНЕКС II

Хоризонтални прилагодувања и одредени процедурални правила

Одредбите од актите наведени во Анекс I се применуваат согласно Спогодбата и точките од 1 до 4 на овој Анекс, освен ако не е поинаку предвидено со Анекс I. Конкретните прилагодувања кои се потребни за поединечните акти се наведени во Анекс I.

Оваа Спогодба се применува во согласност со процедуралните правила наведени во точките 5 и 6 на овој Анекс.

1. ВОВЕДНИ ДЕЛОВИ НА АКТИТЕ

Преамбулите на наведените акти не се прилагодени за потребите на оваа Спогодба. Тие се значајни онолку колку што е потребно за правилно толкување и применување на одредбите содржани во тие акти, во рамките на оваа Спогодба.

2. СПЕЦИФИЧНА ТЕРМИНОЛОГИЈА НА АКТИТЕ

Следните поими кои се употребени во актите наведени во Анекс I значат:

(а) поимот “Заедница” се толкува како “Европска заедничка воздухопловна област”;

(б) поимите “право на Заедницата”, “законски прописи на Заедницата”, “инструменти на Заедницата” и “Договор за ЕЗ” се толкуваат како “Спогодба за ЕЗВО”;

(в) поимот “аеродром на Заедницата” се толкува како “аеродром кој се наоѓа во Европската заедничка воздухопловна област”;

(г) поимот “Службен весник на Европските заедници” , односно “Службен весник на Европската унија” се толкува како “Службен весник на Договорните страни”

(д) поимот “авиопревозник од Заедницата” се толкува како “авиопревозник од ЕЗВО”;

3. УПАТУВАЊЕ НА ЗЕМЈИТЕ ЧЛЕНКИ

Без повреда на точка 4 од овој Анекс, секогаш кога актите наведени во Анекс I упатуваат на „земја, -и членка, -и”, се подразбира дека освен земјите членки на ЕЗ, тие ги опфаќаат и партнерите од ЕЗВО.

4. ОДРЕДБИ ЗА КОМИТЕТИТЕ НА ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА И КОНСУЛТАЦИЈА НА СТРАНИТЕ ПРЕД-ПРИСТАПНИЧКИ

Европската комисија се консултира со стручните лица од страните пред-пристапнички и им дава можност да дадат свои препораки секогаш кога со актите наведени во Анекс I се предвидени консултации од страна на Европската комисија на Комитетите на Европската заедница како и можноста тие да ги доставуваат своите препораки или мислења.

Секоја консултација се состои од еден состанок чијшто претседавач е Европската комисија и кој се одржува во рамките на Заедничкиот комитет, на покана на Европската комисија, пред да се извршат консултации со односниот Комитет на Европската заедница. Европската комисија на секоја страна пред-пристапничка ѝ ги обезбедува сите потребни информации најмалку две недели пред состанокот, освен ако специфичните околности не налагаат тоа да се стори подоцна.

Страните пред-пристапнички се повикуваат да ги достават нивните ставови до Европската комисија. Европската комисија им посветува должно внимание на препораките доставени од страна на страните пред-пристапнички.

Горенаведените одредби не важат за примената на правилата за конкуренција наведени во оваа Спогодба, кои се регулираат со посебни процедури за консултација, наведени во Анекс III.

5. СОРАБОТКА И РАЗМЕНА НА ИНФОРМАЦИИ

За да се поедностави извршувањето на односните овластувања на надлежните органи на Договорните страни, тие органи, на барање, меѓусебно ги разменуваат сите потребни информации за правилното функционирање на оваа Спогодба.

6. УПАТУВАЊЕ НА ЈАЗИЦИТЕ

Договорните страни имаат право, при процедурите утврдени со опфатот на оваа Спогодба и без повреда на Анекс IV, да користат кој било службен јазик на институциите на Европската унија или на друга Договорна страна. Меѓутоа, Договорните страни знаат дека користењето на англискиот јазик ги поедноставува тие процедури. Доколку во официјален документ се користи јазик кој не е службен јазик на институциите на Европската унија, истовремено ќе биде доставен и превод на службениот јазик на институциите на Европската унија, земајќи ја во предвид одредбата од претходната реченица. Доколку Договорната страна на Спогодбата планира да употреби јазик кој не е службен јазик на институциите на Европската унија во усна процедура, Договорната страна обезбедува симултано толкување на англиски јазик.

АНЕКС III

Правила за конкуренција и субвенција,
од член 14 од главната Спогодба

Член 1

Државни монополи

Страната пред-пристапничка постепено ги прилагодува сите државни монополи од комерцијален карактер, за да осигура дека до крајот на вториот период наведен во Протоколот на оваа Спогодба, кој ги содржи преодните мерки за страната пред-пристапничка за која станува збор, нема да постои никаква дискриминација во однос на условите под кои се набавуваат и продаваат доброта помеѓу државјаните на Договорните страни. Заедничкиот комитет се известува за мерките кои се усвојуваат за остварување на оваа цел.

Член 2

Приближување на законските прописи за субвенција и конкуренција

1. Договорните страни ја признаваат важноста на приближувањето на постоечките законски прописи за субвенција и конкуренција на страните пред-пристапнички, кои оние на Европската заедница. Страните пред-пристапнички настојуваат да осигураат дека нивните постоечки и идни закони за субвенција и конкуренција постепено се усогласуваат со *acquis* на Европската заедница.

2. Ова приближување започнува на датумот на влегување во сила на оваа Спогодба и постепено се проширува кон сите елементи на одредбите за субвенции и конкуренција на Европската заедница од овој Анекс до крајот на вториот период наведен во Протоколот на оваа Спогодба, кој ги содржи преодните мерки за страната пред-пристапничка за која станува збор. Страната пред-пристапничка исто така, во согласност со Европската комисија, ги определува начините за следење на спроведувањето на приближувањето на законските прописи и мерките за спроведување на законот кои треба да се преземат.

Член 3

Правила за конкуренција и други економски одредби

1. Долунаведените практики не се во согласност со правилното функционирање на оваа спогодба, бидејќи можат да влијаат на трговијата помеѓу две или повеќе Договорни страни:
 - (i) сите спогодби помеѓу претпријатијата, одлуките од страна на здруженијата на претпријатијата и заедничките практики помеѓу претпријатијата чија цел или резултат е спречување, ограничување или лажно прикажување на конкуренцијата;
 - (ii) злоупотребување од страна на едно или повеќе претпријатија на доминантната позиција на целата територија на Договорните страни, или пак на значаен дел од неа;
 - (iii) секоја субвенција со која лажно се претставува или од која постои опасност дека лажно ќе ја претстави конкуренцијата, поради тоа што е наклонета кон одредени претпријатија или одредени производи.

2. Сите практики кои се спротивни на овој член се проценуваат врз основа на критериумите кои произлегуваат од примената на правилата за конкуренција кои се применуваат во Европската заедница, а конкретно од членовите 81, 82, 86 и 87 од Договорот за ЕЗ и инструментите за толкување кои се усвоени од страна на институциите на Европската заедницата.
3. Секоја страна пред-пристапничка осигурува дека овластувањата кои се потребни за целосно да се применат став 1 (i) и (ii), во врска со приватни и јавни претпријатија и претпријатија на кои им се дадени посебни права, му се доверуваат на јавно тело кое е независно во однос на неговата работа.
4. Секоја страна пред-пристапничка назначува или основа надлежен орган кој работи независно, на кој му се доверуваат потребните овластувања за целосна примена на став 1 (iii). Овој надлежен орган, меѓу другото, има овластувања да ги одобри програмите за субвенционирање и поединечната помош, согласно став 2, а исто така има и овластувања да наложи враќање на субвенцијата која била дадена незаконски.
5. Секоја Договорна страна обезбедува транспарентност во врска со субвенцијата, меѓу другото, така што на другите Договорни страни им доставува редовен годишен извештај или слично, во согласност со методологијата и презентацијата на испитувањето на Европската заедница во врска со субвенцијата. На барање на едната Договорна страна, друга Договорна страна обезбедува информации за одредени поединечни случаи во врска со јавната помош.

6. Секоја страна пред-пристапничка воспоставува сеопфатен попис на програми за субвенционирање кои се создадени пред основањето на надлежниот орган наведен во став 4 и ги усогласуваат тие програми за субвенционирање со критериумите наведени во став 2.
7. (а) За да се применат одредбите од став 1 (iii), Договорните страни признаваат дека во текот на периодите наведени во Протоколот на оваа Спогодба, кој ги содржи преодните мерки за страната пред-пристапничка, секоја јавна помош која се дава од страна на оваа страна пред-пристапничка, се проценува така што се зема во предвид фактот што таа страна пред-пристапничка за која станува збор треба да се смета за област која е иста како оние области во Европската заедницата кои се опишани во член 87 (3) (а) од Договорот за основање на Европската заедница.
- (б) До крајот на првиот период наведен во Протоколот на оваа Спогодба, кој ги содржи преодните мерки за страната пред-пристапничка, оваа страна ги доставува до Европската комисија своите податоци за БНП по глава, усогласен на ниво NUTS II. Надлежниот орган споменат во став 4 и Европската комисија тогаш заеднички ја проценуваат подобноста на регионите на страната пред-пристапничка за која станува збор, како и максималните износи на субвенцијата во врска со тоа, за да изготват регионален план за субвенции врз основа на односните упатства на Европската заедницата.

8. Ако една од Договорните страни смета дека одредена практика не е во согласност со одредбите од став 1, таа може да преземе соодветни мерки, откако ќе се консултира со Заедничкиот комитет или во рок од триесет работни дена по упатувањето на такви консултации.
9. Договорните страни разменуваат информации, земајќи ги предвид ограничувањата кои се наметнати со условите за професионална и деловна доверливост.

АНЕКС IV**Проследувања до Судот на правдата на Европските заедници****1. Општи принципи во врска со член 16 на Спогодбата**

1. Процедурите за проследувањата за прелиминарни пресуди во рамките на Европската заедница, кои се утврдени од страна на Судот на правдата на Европските заедници, во понатамошниот текст наречен “Суд на правда” се применуваат, доколку одговара. За прелиминарната пресуда, судот или трибуналот на Договорната страна го применува толкувањето кое е одредено од страна на Судот на правдата.
2. Договорните страни, во рамките на опфатот на оваа Спогодба, имаат исти права како земјите членки на ЕЗ, да достават забелешки до Судот на правдата.

2. Обем и начини на процедурата утврдена со член 16 (2) од Спогодбата

1. Тогаш кога, согласно втората реченица од член 16 (2), Договорната страна усвојува одлука за обемот и начините на проследувањата до Судот на правдата, во таа одлука е наведено дека:
 - (a) кој било суд или трибунал на Договорната страна, против чији одлуки не постои правен лек согласно домашното право, бара од Судот на правдата да донесе прелиминарна пресуда за прашањето поставено во случај кој е во тек пред него и кој се однесува на валидноста или толкувањето на акт наведен во член 16(2), доколку тој суд или трибунал смета дека е потребно да се донесе одлука за прашањето, за да се овозможи тој да донесе пресуда, или
 - (б) кој било суд или трибунал на таа Договорна страна може да бара од Судот на правдата да донесе прелиминарна пресуда за прашањето поставено пред него и кое се однесува на валидноста или толкувањето на актот наведен во член 16(2), доколку тој суд или трибунал смета дека одлуката за прашањето е потребна, за да се овозможи тој да донесе пресуда.
2. Начините на примена на член 16(2) се засноваат на принципите кои се содржат во законските одредби со кои се регулира функционирањето на Судот на правдата, вклучувајќи ги и односните одредби од Договорот за ЕЗ, Статутот и Правилникот за работа на Судот на правдата, како и неговото обичајно право. Во случај тој да донесе одлука за начините на примена на оваа одредба, Договорната страна исто така го зема во предвид практичното упатство објавено од страна на Судот на правдата во Информацијата за референците за прелиминарни пресуди од страна на националните судови.

3. Проследувања согласно член 20 (3) од Спогодбата

Судот на правдата постапува по споровите кои се поднесуваат до него согласно член 20 (3), на истиот начин како и по оние кои се поднесуваат до Судот согласно член 239 од Договорот за ЕЗ.

4. Проследувања до Судот на правдата и јазици

Договорните страни имаат право да користат кој било службен јазик на институциите на Европската унија или на друга Договорна страна при постапките пред Судот на правдата, кои се утврдени со опфатот на Спогодбата. Доколку јазикот кој не е службен јазик на институциите на Европската унија се користи во официјален документ, истовремено се доставува превод на француски јазик. Доколку Договорната страна планира да го користи јазикот кој не е службен јазик на институциите на Европската унија во усна постапка, Договорната страна обезбедува симултан превод на француски јазик.

АНЕКС V

ПРОТОКОЛ I

ПРЕОДНИ ДОГОВОРИ ПОМЕЃУ
ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА И
ЗЕМЈИТЕ ЧЛЕНКИ НА ЕЗ, ОД ЕДНА СТРАНА
И РЕПУБЛИКА АЛБАНИЈА, ОД ДРУГА СТРАНА

Член 1

Преодни периоди

- (1) Првиот преоден период трае од влегувањето во сила на оваа Спогодба сè додека Република Албанија, во понатамошниот текст наречена “Албанија”, не ги исполни сите услови кои се наведени во член 2 (1) од овој Протокол, што ќе се провери со проценка од страна на Европската заедница.
- (2) Вториот преоден период трае од завршувањето на првиот преоден период сè додека Албанија не ги исполни сите услови наведени во член 2 (2) од овој Протокол, што ќе се провери со проценка од страна на Европската заедница.

Член 2

Услови во врска со преодот

(1) До крајот на првиот преоден период Албанија

- (i) е полноправен член на Здружените воздухопловни власти и настојува да ги спроведе сите законски прописи во врска со воздухопловната безбедност, кои се наведени во Анекс I;
- (ii) го применува Документот 30 на Европската конференција за цивилно воздухопловство и настојува да ги спроведе сите законски прописи во врска со воздухопловното обезбедување, кои се наведени во Анекс I;
- (iii) ја применува Регулативата (ЕЕЗ) бр.3925/91 (за отстранување на контролата за кабинскиот и рачниот багаж), Регулативата (ЕЕЗ) бр.2409/92 (за возарини и надоместоци за воздушен сообраќај), Директивата 94/56/ЕЗ (за истрага на несреќи), Регулативата (ЕЗ) бр.2027/97 (за одговорност на авиопревозниците во случај на несреќи), Директивата 2003/42/ЕЗ (за известување за настани), Регулативата(ЕЗ) бр.261/2004 (за одбиен влез во воздухоплов), Директивата 2000/79/ЕЗ (за работното време во цивилното воздухопловство) и Директивата 2003/88/ЕЗ (за работното време), кои се наведени во Анекс I;
- (iv) го има одделено давателот на услуги за воздушен сообраќај од националното регулаторно тело, има основано национално тело за надзор на услугите за воздушен сообраќај, ја има започнато реорганизацијата на својот воздушен простор во функционален блок или блокови и применува флексибилна употреба на воздушниот простор;

(v) ја има ратификувано Конвенцијата за изедначување на одредени правила за меѓународниот превоз по воздушен пат (Монтреалската конвенција);

(vi) има остварено доволен напредок во спроведувањето на правилата за субвенции и конкуренција содржани во спогодбата наведена во член 14 (1) на Главната Спогодба или во Анекс III, во зависност од тоа која од нив се применува.

(2) До крајот на вториот преоден период, Албанија ја применува оваа Спогодба вклучувајќи ги и сите законски прописи наведени во Анекс I.

Член 3

Преодни договори

(1) По исклучок на член 1 (1) од Главната Спогодба,

(a) Во текот на првиот преоден период:

(i) На авиопревозниците од Заедницата, како и на авиопревозниците кои се овластени од страна на Албанија им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу кое било место во Албанија и кое било место во земјата членка на ЕЗ;

(ii) Авиопревозниците од Заедницата нема да бидат во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на Албанија или нејзини државјани и авиопревозниците кои се овластени од страна на Албанија нема да бидат во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на земјите членки на ЕЗ или нивните државјани.

(б) Во текот на вториот преоден период:

(i) На авиопревозниците од Заедницата и на авиопревозниците кои се овластени од страна на Албанија им се дозволува да ги користат сообраќајните права пропишани со став (1) (а) (i);

(ii) На авиопревозниците од Заедницата им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу места во Албанија и други страни пред-пристапнички и им се дозволува да заменат, на кое било место, еден воздухоплов со друг, под услов летот да претставува дел од сообраќај со кој се опслужува место во земја членка на ЕЗ;

(iii) На авиопревозниците кои се овластени од страна на Албанија им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу места во различни земји членки на ЕЗ и им се дозволува да заменат, на кое било место, еден воздухоплов со друг, под услов летот да претставува дел од сообраќај со кој се опслужува место во Албанија.

(2) Во смисол на овој член под “авиопревозник на Заедницата” се подразбира авиопревозник кој е овластен од страна на земјата членка на ЕЗ, Норвешка или Исланд.

- (3) Членовите 7 и 8 од Главната Спогодба нема да се применуваат до завршувањето на вториот преоден период, без повреда на обврската на Албанија и на Заедницата да издадат дозволи за работа во согласност со актите наведени во Анекс I, на превозници кои се во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на земјите членки на ЕЗ или нивните државјани и на превозници кои се во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на Албанија или нејзините државјани од крајот на првиот преоден период.

Член 4

Воздухопловна безбедност

- (1) На почетокот од првиот преоден период Албанија е вклучена како набљудувач во работата на Европската агенција за воздухопловна безбедност.
- (2) На крајот од вториот преоден период Заедничкиот комитет основан во согласност со член 18 од Главната Спогодба ги утврдува точниот статус и условите за учество на Албанија во Европската агенција за воздухопловна безбедност.
- (3) До крајот на вториот преоден период, доколку се откријат недостатоци во безбедноста, Европската заедница може да бара да биде извршена специфична безбедносна проценка на дозволата на авиопревозникот кој е овластен од страна на Албанија да врши сообраќај на воздушни линии до, од или во рамките на Европската заедница. Таа проценка Европската заедница ја врши експедитивно, за да одбегне секако непотребно одложување на користењето на сообраќајните права.

Член 5

Воздухопловно обезбедување

- (1) На почетокот на вториот преоден период, доверливиот дел од законските прописи кои се однесуваат на обезбедувањето, наведени во Анекс I, му се ставаат на располагање на соодветниот надлежен орган на Албанија.
- (2) До крајот на вториот преоден период, доколку се утврдат недостатоци во обезбедувањето, Европската заедница може да бара да биде извршена специфична проверка на обезбедувањето за дозволата на авиопревозникот кој е овластен од страна на Албанија да врши сообраќај на воздушни линии до, од или во рамките на Европската заедница. Таа проценка Европската заедница ја врши експедитивно, за да одбегне секако непотребно одложување на користењето на сообраќајните права.

ПРОТОКОЛ II

ПРЕОДНИ ДОГОВОРИ ПОМЕЃУ ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА И ЗЕМЈИТЕ ЧЛЕНКИ НА ЕЗ, ОД ЕДНА СТРАНА И БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА, ОД ДРУГА СТРАНА

Член 1

Преодни периоди

- (1) Првиот преоден период трае од влегувањето во сила на оваа Спогодба сè додека Босна и Херцеговина не ги исполни сите услови кои се наведени во член 2 (1) на овој Протокол, што ќе се провери со проценка од страна на Европската заедница.
- (2) Вториот преоден период трае од завршувањето на првиот преоден период сè додека Босна и Херцеговина не ги исполни сите услови наведени во член 2 (2) на овој Протокол, што ќе се провери со проценка од страна на Европската заедница.

Член 2

Услови во врска со преодот

- (1) До крајот на првиот преоден период Босна и Херцеговина
 - (i) е полноправен член на Здружените воздухопловни власти и настојува да ги спроведе сите законски прописи во врска со воздухопловната безбедност, кои се наведени во Анекс I;

- (ii) го применува Документот 30 на Европската конференција за цивилно воздухопловство и настојува да ги спроведе сите законски прописи во врска со воздухопловното обезбедување, кои се наведени во Анекс I;
- (iii) ја применува Регулативата (ЕЕЗ) бр.3925/91 (за отстранување на контролата за кабинскиот и рачниот багаж), Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2409/92 (за возарини и надоместоци за воздушен сообраќај), Директивата 94/56/ЕЗ (за истрага на несреќи), Директивата 96/67/ЕЗ (за опслужување на земја), Регулативата (ЕЗ) бр.2027/97 (за одговорност на авиопревозниците во случај на несреќи), Директивата 2003/42/ЕЗ (за известување за настани), Регулативата (ЕЗ) бр.261/2004 (за одбиен влез во воздухоплов), Директивата 2000/79/ЕЗ (за работното време во цивилното воздухопловство) и Директивата 2003/88/ЕЗ (за работното време), кои се наведени во Анекс I;
- (iv) ја има ратификувано Конвенцијата за изедначување на одредени правила за меѓународниот превоз по воздушен пат (Монтреалската конвенција);
- (v) има остварено доволен напредок во спроведувањето на правилата за субвенции и конкуренција содржани во спогодбата наведена во член 14 (1) на Главната Спогодба или во Анекс III на оваа Спогодба, во зависност од тоа која од нив се применува.

(2) До крајот на вториот преоден период, Босна и Херцеговина

- (i) го има одделено давателот на услуги за воздушен сообраќај од националното регулаторно тело, има основано национално тело за надзор на услугите за воздушен сообраќај, ја има започната реорганизацијата на својот воздушен простор во функционален блок или блокови и применува флексибилна употреба на воздушниот простор;
- (ii) ја применува оваа Спогодба вклучувајќи ги сите законски прописи наведени во Анекс I.

Член 3

Преодни договори

(1) По исклучок на член 1 (1) од Главната Спогодба,

(a) Во текот на првиот преоден период:

- (i) На авиопревозниците од Заедницата, како и на авиопревозниците кои се овластени од страна на Босна и Херцеговина им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу кое било место во Босна и Херцеговина и кое било место во земјата членка на ЕЗ;

(ii) Авиопревозниците од Заедницата нема да бидат во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на Босна и Херцеговина или нејзини државјани и авиопревозниците кои се овластени од страна на Босна и Херцеговина нема да бидат во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на земјите членки на ЕЗ или нивните државјани.

(б) Во текот на вториот преоден период:

(i) На авиопревозниците од Заедницата и на авиопревозниците кои се овластени од страна на Босна и Херцеговина им се дозволува да ги користат сообраќајните права пропишани со став (1) (a) (i);

(ii) На авиопревозниците од Заедницата им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу места во Босна и Херцеговина и други страни пред-пристапнички и им се дозволува да заменат, на кое било место, еден воздухоплов со друг, под услов летот да претставува дел од сообраќај со кој се опслужува место во земја членка на ЕЗ;

(iii) На авиопревозниците кои се овластени од страна на Босна и Херцеговина им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу места во различни земји членки на ЕЗ и им се дозволува да заменат, на кое било место, еден воздухоплов со друг, под услов летот да претставува дел од сообраќај со кој се опслужува место во Босна и Херцеговина.

- (2) Во смисол на овој член под “авиопревозник на Заедницата” се подразбира авиопревозник кој е овластен од страна на земјата членка на ЕЗ, Норвешка или Исланд.
- (3) Членовите 7 и 8 од Главната Спогодба нема да се применуваат до завршувањето на вториот преоден период, без повреда на обврската на Босна и Херцеговина и на Заедницата да издадат дозволи за работа во согласност со актите наведени во Анекс I, на превозници кои се во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на земјите членки на ЕЗ или нивните државјани и на превозници кои се во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на Босна и Херцеговина или нејзините државјани од крајот на првиот преоден период.

Член 4

Воздухопловна безбедност

- (1) На почетокот од првиот преоден период Босна и Херцеговина е вклучена како набљудувач во работата на Европската агенција за воздухопловна безбедност.
- (2) На крајот од вториот преоден период Заедничкиот комитет основан во согласност со член 18 од Главната Спогодба ги утврдува точниот статус и условите за учество на Босна и Херцеговина во Европската агенција за воздухопловна безбедност.

(3) До крајот на вториот преоден период, доколку се откријат недостатоци во безбедноста, Европската заедница може да бара да биде извршена специфична безбедносна проценка на дозволата на авиопревозникот кој е овластен од страна на Босна и Херцеговина да врши сообраќај на воздушни линии до, од или во рамките на Европската заедница. Таа проценка Европската заедница ја врши експедитивно, за да одбегне секако непотребно одложување на користењето на сообраќајните права.

Член 5

Воздухопловно обезбедување

(1) На почетокот на вториот преоден период, доверливиот дел од законските прописи кои се однесуваат на обезбедувањето, наведени во Анекс I, му се ставаат на располагање на соодветниот надлежен орган на Босна и Херцеговина.

(2) До крајот на вториот преоден период, доколку се утврдат недостатоци во обезбедувањето, Европската заедница може да бара да биде извршена специфична проверка на обезбедувањето за дозволата на авиопревозникот кој е овластен од страна на Босна и Херцеговина да врши сообраќај на воздушни линии до, од или во рамките на Европската заедница. Таа проценка Европската заедница ја врши експедитивно, за да одбегне секако непотребно одложување на користењето на сообраќајните права.

ПРОТОКОЛ Ш

ПРЕОДНИ ДОГОВОРИ ПОМЕЃУ ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА И ЗЕМЈИТЕ ЧЛЕНКИ НА ЕЗ, ОД ЕДНА СТРАНА И РЕПУБЛИКА БУГАРИЈА, ОД ДРУГА СТРАНА

Член 1

Преоден период

- (1) Преодниот период трае од влегувањето во сила на оваа Спогодба сè додека Република Бугарија, во понатамошниот текст наречена “Бугарија”, не ги исполни сите услови кои се наведени во член 2 од овој Протокол, што ќе се провери со проценка од страна на Европската заедница, а не подоцна од пристапувањето на Бугарија кон Европската унија.
- (2) При споменувањето на “вториот преоден период” во оваа Спогодба или во нејзините Анекси во случајот на Бугарија се подразбира преодниот период од став 1.

Член 2

Услови во врска со преодот

До крајот на преодниот период Бугарија ја применува оваа Спогодба, вклучувајќи ги сите законски прописи наведени во Анекс I, како што е предвидено со член 3 од Главната Спогодба.

Член 3

Преодни договори

(1) По исклучок на член 1 (1) од Главната Спогодба,

во текот на преодниот период:

- (i) На авиопревозниците од Заедницата и на авиопревозниците кои се овластени од страна на Бугарија им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу кое било место во Бугарија и кое било место во земја членка на ЕЗ;
- (ii) На авиопревозниците од Заедницата им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу места во Бугарија и други страни пред-пристапнички и им се дозволува да заменат, на кое било место, еден воздухоплов со друг, под услов летот да претставува дел од сообраќај со кој се опслужува место во земја членка на ЕЗ;
- (iii) На авиопревозниците кои се овластени од страна на Бугарија им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу места во различни земји членки на ЕЗ и им се дозволува да заменат, на кое било место, еден воздухоплов со друг, под услов летот да претставува дел од сообраќај со кој се опслужува место во Бугарија.

- (2) Во смисол на овој член под “авиопревозник на Заедницата” се подразбира авиопревозник кој е овластен од страна на земјата членка на ЕЗ, Норвешка или Исланд.
- (3) Членовите 7 и 8 од Главната Спогодба нема да се применуваат до завршувањето на преодниот период, без повреда на обврската на Бугарија и на Заедницата да издадат дозволи за работа во согласност со актите наведени во Анекс I, на превозници кои се во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на земјите членки на ЕЗ или нивните државјани и на превозници кои се во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на Бугарија или нејзините државјани од почетокот на преодниот период.

Член 4

Воздухопловна безбедност

- (1) На крајот на преодниот период Заедничкиот комитет основан во согласност со член 18 од Главната Спогодба ги утврдува точниот статус и условите за учество на Бугарија во Европската агенција за воздухопловна безбедност.

(2) До крајот на преодниот период, доколку се откријат недостатоци во безбедноста, Европската заедница може да бара да биде извршена специфична безбедносна проценка на дозволата на авиопревозникот кој е овластен од страна на Бугарија да врши сообраќај на воздушни линии до, од или во рамките на Европската заедница. Таа проценка Европската заедница ја врши експедитивно, за да одбегне секакво непотребно одложување на користењето на сообраќајните права.

Член 5

Воздухопловно обезбедување

До крајот на преодниот период, доколку се утврдат недостатоци во обезбедувањето, Европската заедница може да бара да биде извршена специфична проверка на обезбедувањето за дозволата на авиопревозникот кој е овластен од страна на Бугарија да врши сообраќај на воздушни линии до, од или во рамките на Европската заедница. Таа проценка Европската заедница ја врши експедитивно, за да одбегне секакво непотребно одложување на користењето на сообраќајните права.

ПРОТОКОЛ IV

ПРЕОДНИ ДОГОВОРИ ПОМЕЃУ ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА И ЗЕМЈИТЕ ЧЛЕНКИ НА ЕЗ, ОД ЕДНА СТРАНА И РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА, ОД ДРУГА СТРАНА

Член 1

Преодни периоди

- (1) Првиот преоден период трае од влегувањето во сила на оваа Спогодба сè додека Република Хрватска, во понатамошниот текст наречена “Хрватска”, не ги исполни сите услови кои се наведени во член 2 (1) од овој Протокол, што ќе се провери со проценка од страна на Европската заедница.
- (2) Вториот преоден период трае од завршувањето на првиот преоден период сè додека Хрватска не ги исполни сите услови наведени во член 2 (2) од овој Протокол, што ќе се провери со проценка од страна на Европската заедница.

Член 2

Услови во врска со преодот

(1) До крајот на првиот преоден период Хрватска

- (i) е полноправен член на Здружените воздухопловни власти и настојува да ги спроведе сите законски прописи во врска со воздухопловната безбедност, кои се наведени во Анекс I;
- (ii) го применува Документот 30 на Европската конференција за цивилно воздухопловство и настојува да ги спроведе сите законски прописи во врска со воздухопловното обезбедување, кои се наведени во Анекс I;
- (iii) ја применува Регулативата (ЕЕЗ) бр.3925/91 (за отстранување на контролата за кабинскиот и рачниот багаж), Регулативата (ЕЕЗ) бр.2409/92 (за возарини и надоместоци за воздушен сообраќај), Директивата 94/56/ЕЗ (за истрага на несреќи), Директивата 96/67/ЕЗ (за опслужување на земја), Регулативата (ЕЗ) бр.2027/97 (за одговорност на авиопревозниците во случај на несреќи), Директивата 2003/42/ЕЗ (за известување за настани), Регулативата (ЕЗ) бр.261/2004 (за одбиен влез во воздухоплов), Директивата 2000/79/ЕЗ (за работното време во цивилното воздухопловство) и Директивата 2003/88/ЕЗ (за работното време), кои се наведени во Анекс I;
- (iv) го има одделено давателот на услуги за воздушен сообраќај од националното регулаторно тело, има основано национално тело за надзор на услугите за воздушен сообраќај, ја има започнато реорганизацијата на својот воздушен простор во функционален блок или блокови и применува флексибилна употреба на воздушниот простор;

(v) ја има ратификувано Конвенцијата за изедначување на одредени правила за меѓународниот превоз по воздушен пат (Монтреалската конвенција);

(vi) има остварено доволен напредок во спроведувањето на правилата за субвенции и конкуренција содржани во спогодбата наведена во член 14 (1) на Главната Спогодба или во Анекс III на оваа Спогодба, во зависност од тоа која од нив се применува.

(2) До крајот на вториот преоден период, Хрватска ја применува оваа Спогодба вклучувајќи ги и сите законски прописи наведени во Анекс I.

Член 3

Преодни договори

(1) По исклучок на член 1 (1) од Главната Спогодба,

(a) Во текот на првиот и вториот преоден период на авиопревозниците од Заедницата, како и на авиопревозниците кои се овластени од страна на Хрватска им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу кое било место во Хрватска и кое било место во земјата членка на ЕЗ.

(б) Во текот на вториот преоден период:

(i) На авиопревозниците од Заедницата и на авиопревозниците кои се овластени од страна на Хрватска им се дозволува да ги користат сообраќајните права предвидени со став (1) (а);

(ii) На авиопревозниците од Заедницата им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу места во Хрватска и други страни пред-пристапнички и им се дозволува да заменат, на кое било место, еден воздухоплов со друг, под услов летот да претставува дел од сообраќај со кој се опслужува место во земја членка на ЕЗ;

(iii) На авиопревозниците кои се овластени од страна на Хрватска им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу места во различни земји членки на ЕЗ и им се дозволува да заменат, на кое било место, еден воздухоплов со друг, под услов летот да претставува дел од сообраќај со кој се опслужува место во Хрватска.

(в) До крајот на вториот преоден период авиопревозниците од Заедницата нема да бидат во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на Хрватска или нејзини државјани и авиопревозниците кои се овластени од страна на Хрватска нема да бидат во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на земјите членки на ЕЗ или нивните државјани.

(2) Во смисол на овој член под “авиопревозник на Заедницата” се подразбира авиопревозник кој е овластен од страна на земјата членка на ЕЗ, Норвешка или Исланд.

- (3) Членовите 7 и 8 од Главната Спогодба нема да се применуваат до завршувањето на вториот преоден период, без повреда на обврската на Хрватска и на Заедницата да издадат дозволи за работа во согласност со актите наведени во Анекс I, на превозници кои се во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на земјите членки на ЕЗ или нивните државјани и на превозници кои се во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на Хрватска или нејзините државјани од крајот на првиот преоден период.

Член 4

Воздухопловна безбедност

- (1) На почетокот на првиот преоден период Хрватска е вклучена како набљудувач во работата на Европската агенција за воздухопловна безбедност.
- (2) На крајот на вториот преоден период Заедничкиот комитет основан во согласност со член 18 од Главната Спогодба ги утврдува точниот статус и условите за учество на Хрватска во Европската агенција за воздухопловна безбедност.
- (3) До крајот на вториот преоден период, доколку се откријат недостатоци во безбедноста, Европската заедница може да бара да биде извршена специфична безбедносна проценка на дозволата на авиопревозникот кој е овластен од страна на Хрватска да врши сообраќај на воздушни линии до, од или во рамките на Европската заедница. Таа проценка Европската заедница ја врши експедитивно, за да одбегне секако непотребно одложување на користењето на сообраќајните права.

Член 5

Воздухопловно обезбедување

- (1) На почетокот на вториот преоден период, доверливиот дел од законските прописи кои се однесуваат на обезбедувањето, наведени во Анекс I, му се ставаат на располагање на соодветниот надлежен орган на Хрватска.
- (2) До крајот на вториот преоден период, доколку се утврдат недостатоци во обезбедувањето, Европската заедница може да бара да биде извршена специфична проверка на обезбедувањето за дозволата на авиопревозникот кој е овластен од страна на Хрватска да врши сообраќај на воздушни линии до, од или во рамките на Европската заедница. Таа проценка Европската заедница ја врши експедитивно, за да одбегне секакво непотребно одложување на користењето на сообраќајните права.

ПРОТОКОЛ V

ПРЕОДНИ ДОГОВОРИ ПОМЕЃУ ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА И ЗЕМЈИТЕ ЧЛЕНКИ НА ЕЗ, ОД ЕДНА СТРАНА И ПОРАНЕШНАТА ЈУГОСЛОВЕНСКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ОД ДРУГА СТРАНА

Член 1

Преодни периоди

- (1) Првиот преоден период трае од влегувањето во сила на оваа Спогодба сè додека Поранешната Југословенска Република Македонија не ги исполни сите услови кои се наведени во член 2 (1) од овој Протокол, што ќе се провери со проценка од страна на Европската заедница.
- (2) Вториот преоден период трае од завршувањето на првиот преоден период сè додека Поранешната Југословенска Република Македонија не ги исполни сите услови наведени во член 2 (2) од овој Протокол, што ќе се провери со проценка од страна на Европската заедница.

Член 2

Услови во врска со преодот

- (1) До крајот на првиот преоден период Поранешната Југословенска Република Македонија
 - (i) е полноправен член на Здружените воздухопловни власти и настојува да ги спроведе сите законски прописи во врска со воздухопловната безбедност, кои се наведени во Анекс I ;

- (ii) го применува Документот 30 на Европската конференција за цивилно воздухопловство и настојува да ги спроведе сите законски прописи во врска со воздухопловното обезбедување, кои се наведени во Анекс I ;
- (iii) ја применува Регулативата (ЕЕЗ) бр.3925/91 (за отстранување на контролата за кабинскиот и рачниот багаж), Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2409/92 (за возарини и надоместоци за воздушен сообраќај), Директивата 94/56/ЕЗ (за истрага на несреќи), Директивата 96/67/ЕЗ (за опслужување на земја), Директивата 2003/42/ЕЗ (за известување за настани), Директивата 2000/79/ЕЗ (за работното време во цивилното воздухопловство) и Директивата 2003/88/ЕЗ (за работното време), кои се наведени во Анекс I ;
- (iv) го има одделено давателот на услуги за воздушен сообраќај од националното регулаторно тело, има основано национално тело за надзор на услугите за воздушен сообраќај, ја има започнато реорганизацијата на својот воздушен простор во функционален блок или блокови и применува флексибилна употреба на воздушниот простор;
- (v) ја има ратификувано Конвенцијата за изедначување на одредени правила за меѓународниот превоз по воздушен пат (Монтреалската конвенција);
- (vi) има остварено доволен напредок во спроведувањето на правилата за субвенции и конкуренција содржани во Спогодбата наведена во член 14 (1) на Главната Спогодба или во Анекс III на оваа Спогодба, во зависност од тоа која од нив се применува.

- (2) До крајот на вториот преоден период, Поранешната Југословенска Република Македонија ја применува оваа Спогодба вклучувајќи ги и сите законски прописи наведени во Анекс I.

Член 3

Преодни договори

- (1) По исклучок на член 1 (1) од Главната Спогодба,

- (a) Во текот на првиот преоден период:

- (i) На авиопревозниците од Заедницата, како и на авиопревозниците кои се овластени од страна на Поранешна Југословенска Република Македонија им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу кое било место во Поранешната Југословенска Република Македонија и кое било место во земјата членка на ЕЗ;
- (ii) Авиопревозниците од Заедницата нема да бидат во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на Поранешната Југословенска Република Македонија или нејзини државјани и авиопревозниците кои се овластени од страна на Поранешната Југословенска Република Македонија нема да бидат во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на земјите членки на ЕЗ или нивните државјани.

(б) Во текот на вториот преоден период:

(i) На авиопревозниците од Заедницата и на авиопревозниците кои се овластени од страна на Поранешната Југословенска Република Македонија им се дозволува да ги користат сообраќајните права пропишани со став (1) (а) (i);

(ii) На авиопревозниците од Заедницата им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу места во Поранешната Југословенска Република Македонија и други страни пред-пристапнички и им се дозволува да заменат, на кое било место, еден воздухоплов со друг, под услов летот да претставува дел од сообраќај со кој се опслужува место во земја членка на ЕЗ;

(iii) На авиопревозниците кои се овластени од страна на Поранешната Југословенска Република Македонија им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу места во различни земји членки на ЕЗ и им се дозволува да заменат, на кое било место, еден воздухоплов со друг, под услов летот да претставува дел од сообраќај со кој се опслужува место во Поранешната Југословенска Република Македонија.

(2) Во смисол на овој член под “авиопревозник на Заедницата” се подразбира авиопревозник кој е овластен од страна на земјата членка на ЕЗ, Норвешка или Исланд.

(3) Членовите 7 и 8 од Главната Спогодба нема да се применуваат до завршувањето на вториот преоден период, без повреда на обврската на Поранешната Југословенска Република Македонија и на Заедницата да издадат дозволи за работа во согласност со актите наведени во Анекс I, на превозници кои се во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на земјите членки на ЕЗ или нивните државјани и на превозници кои се во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на Поранешната Југословенска Република Македонија или нејзините државјани од крајот на првиот преоден период.

Член 4

Примена на одредени законски прописи од страна на Поранешна Југословенска Република Македонија

По исклучок на член 2 од овој Протокол, по влегувањето во сила на оваа Спогодба, Поранешната Југословенска Република Македонија

- (i) ја применува во практика Конвенцијата за изедначување на одредени правила за меѓународен превоз по воздушен пат (Монтреалска конвенција);
- (ii) спроведува авиопревозниците овластени од Поранешната Југословенска Република Македонија во практика да се придржуваат кон Регулацијата (ЕЗ) бр.261/2004;
- (iii)го има раскинато или усогласено со правото на Заедницата Договорот помеѓу Владата на Поранешна Југословенска Република Македонија и Македонски Авиотранспорт (МАТ).

Член 5

Воздухопловна безбедност

- (1) На почетокот од првиот преоден период Поранешната Југословенска Република Македонија е вклучена како набљудувач во работата на Европската агенција за воздухопловна безбедност.
- (2) На крајот од вториот преоден период Заедничкиот комитет основан во согласност со член 18 од Главната Спогодба ги утврдува точниот статус и услови за учество на Поранешната Југословенска Република Македонија во Европската агенција за воздухопловна безбедност.
- (3) До крајот на вториот преоден период, доколку се откријат недостатоци во безбедноста, Европската заедница може да бара да биде извршена специфична безбедносна проценка на дозволата на авиопревозникот кој е овластен од страна на Поранешната Југословенска Република Македонија да врши сообраќај на воздушни линии до, од или во рамките на Европската заедница. Таа проценка Европската заедница ја врши експедитивно, за да одбегне секакво непотребно одложување на користењето на сообраќајните права.

Член 6

Воздухопловно обезбедување

- (1) На почетокот на вториот преоден период, доверливиот дел од законските прописи кои се однесуваат на обезбедувањето, наведени во Анекс I, му се ставаат на располагање на соодветниот надлежен орган на Поранешната Југословенска Република Македонија.

- (2) До крајот на вториот преоден период, доколку се утврдат недостатоци во обезбедувањето, Европската заедница може да бара да биде извршена специфична проверка на обезбедувањето за дозволата на авиопревозникот кој е овластен од страна на Поранешната Југословенска Република Македонија да врши сообраќај на воздушни линии до, од или во рамките на Европската заедница. Таа проценка Европската заедница ја врши експедитивно, за да одбегне секакво непотребно одложување на користењето на сообраќајните права.

ПРОТОКОЛ VI

ПРЕОДНИ ДОГОВОРИ ПОМЕЃУ ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА И ЗЕМЈИТЕ ЧЛЕНКИ НА ЕЗ, ОД ЕДНА СТРАНА И СРБИЈА И ЦРНА ГОРА, ОД ДРУГА СТРАНА

Член 1

Преодни периоди

- (1) Првиот преоден период трае од влегувањето во сила на оваа Спогодба сè додека Србија и Црна Гора не ги исполни сите услови кои се наведени во член 2 (1) од овој Протокол, што ќе се провери со проценка од страна на соодветниот надлежен орган на Европската заедница.
- (2) Вториот преоден период трае од завршувањето на првиот преоден период сè додека Србија и Црна Гора не ги исполни сите услови наведени во член 2 (2) од овој Протокол, што ќе се провери со проценка од страна на соодветниот надлежен орган на Европската заедница.

Член 2

Услови во врска со преодот

(1) До крајот на првиот преоден период Србија и Црна Гора

- (i) е полноправен член на Здружените воздухопловни власти и настојува да ги спроведе сите законски прописи во врска со воздухопловната безбедност, кои се наведени во Анекс I;
- (ii) го применува Документот 30 на Европската конференција за цивилно воздухопловство и настојува да ги спроведе сите законски прописи во врска со воздухопловното обезбедување, кои се наведени во Анекс I;
- (iii) ја применува Регулативата (ЕЕЗ) бр.3925/91 (за отстранување на контролата за кабинскиот и рачниот багаж), Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2409/92 (за возарини и надоместоци за воздушен сообраќај), Директивата 94/56/ЕЗ (за истрага на несреќи), Директивата 96/67/ЕЗ (за опслужување на земја), Регулативата (ЕЗ) бр.2027/97 (за одговорност на авиопревозниците во случај на несреќи), Директивата 2003/42/ЕЗ (за известување за настани), Регулативата (ЕЗ) бр.261/2004 (за одбиен влез во воздухоплов), Директивата 2000/79/ЕЗ (за работното време во цивилното воздухопловство) и Директивата 2003/88/ЕЗ (за работното време), кои се наведени во Анекс I;
- (iv) го има одделено давателот на услуги за воздушен сообраќај од регулаторното тело за Србија и Црна Гора, има основано тело за надзор на услугите за воздушен сообраќај за Србија и Црна Гора, ја има започнато реорганизацијата на воздушниот простор на Србија и Црна Гора во функционален блок или блокови и применува флексибилна употреба на воздушниот простор;

(v) ја има ратификувано Конвенцијата за изедначување на одредени правила за меѓународниот превоз по воздушен пат (Монтреалската конвенција);

(vi) има остварено доволен напредок во спроведувањето на правилата за субвенции и конкуренција содржани во спогодбата наведена во член 14 (1) на Главната Спогодба или во Анекс III на оваа Спогодба, во зависност од тоа која од нив се применува.

(2) До крајот на вториот преоден период, Србија и Црна Гора ја применува оваа Спогодба вклучувајќи ги и сите законски прописи наведени во Анекс I.

Член 3

Преодни договори

(1) По исклучок на член 1 (1) од Главната Спогодба,

(a) Во текот на првиот преоден период:

(i) На авиопревозниците од Заедницата, како и на авиопревозниците кои се овластени од страна на Србија и Црна Гора им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу кое било место во Србија и Црна Гора и кое било место во земјата членка на ЕЗ;

(ii) Авиопревозниците од Заедницата нема да бидат во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на Србија и Црна Гора или нејзини државјани и авиопревозниците кои се овластени од страна на Србија и Црна Гора нема да бидат во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на земјите членки на ЕЗ или нивните државјани.

(б) Во текот на вториот преоден период:

(i) На авиопревозниците од Заедницата и на авиопревозниците кои се овластени од страна на Србија и Црна Гора им се дозволува да ги користат сообраќајните права пропишани со став (1) (a) (i);

(ii) На авиопревозниците од Заедницата им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу места во Србија и Црна Гора и други страни пред-пристапнички и им се дозволува да заменат, на кое било место, еден воздухоплов со друг, под услов летот да претставува дел од сообраќај со кој се опслужува место во земја членка на ЕЗ;

(iii) На авиопревозниците кои се овластени од страна на Србија и Црна Гора им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу места во различни земји членки на ЕЗ и им се дозволува да заменат, на кое било место, еден воздухоплов со друг, под услов летот да претставува дел од сообраќај со кој се опслужува место во Србија и Црна Гора.

(2) Во смисол на овој член под “авиопревозник на Заедницата” се подразбира авиопревозник кој е овластен од страна на земјата членка на ЕЗ, Норвешка или Исланд.

- (3) Членовите 7 и 8 од Главната Спогодба нема да се применуваат до завршувањето на вториот преоден период, без повреда на обврската на Србија и Црна Гора и на Заедницата да издадат дозволи за работа во согласност со актите наведени во Анекс I, на превозници кои се во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на земјите членки на ЕЗ или нивните државјани и на превозници кои се во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на Србија и Црна Гора или нејзините државјани од крајот на првиот преоден период.

Член 4

Воздухопловна безбедност

- (1) На почетокот на првиот преоден период Србија и Црна Гора е вклучена како набљудувач во работата на Европската агенција за воздухопловна безбедност.
- (2) На крајот на вториот преоден период Заедничкиот комитет основан во согласност со член 18 од Главната Спогодба ги утврдува точниот статус и условите за учество на Србија и Црна Гора во Европската агенција за воздухопловна безбедност.
- (3) До крајот на вториот преоден период, доколку се откријат недостатоци во безбедноста, Европската заедница може да бара да биде извршена специфична безбедносна проценка на дозволата на авиопревозникот кој е овластен од страна на Србија и Црна Гора да врши сообраќај на воздушни линии до, од или во рамките на Европската заедница. Таа проценка Европската заедница ја врши експедитивно, за да одбегне секако непотребно одложување на користењето на сообраќајните права.

Член 5

Воздухопловно обезбедување

- (1) На почетокот на вториот преоден период, доверливиот дел од законските прописи кои се однесуваат на обезбедувањето, наведени во Анекс I, му се ставаат на располагање на соодветниот надлежен орган на Србија и Црна Гора.
- (2) До крајот на вториот преоден период, доколку се утврдат недостатоци во обезбедувањето, Европската заедница може да бара да биде извршена специфична проверка на обезбедувањето за дозволата на авиопревозникот кој е овластен од страна на Србија и Црна Гора да врши сообраќај на воздушни линии до, од или во рамките на Европската заедница. Таа проценка Европската заедница ја врши експедитивно, за да одбегне секакво непотребно одложување на користењето на сообраќајните права.

ПРОТОКОЛ VII

ПРЕОДНИ ДОГОВОРИ ПОМЕЃУ ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА И ЗЕМЈИТЕ ЧЛЕНКИ НА ЕЗ, ОД ЕДНА СТРАНА И РОМАНИЈА, ОД ДРУГА СТРАНА

Член 1

Преоден период

- (1) Преодниот период трае од влегувањето во сила на оваа Спогодба сè додека Романија, не ги исполни сите услови кои се наведени во член 2 од овој Протокол, што ќе се провери со проценка од страна на Европската заедница.
- (2) При споменувањето на “вториот преоден период” во оваа Спогодба или во нејзините Анекси во случајот на Романија се подразбира преодниот период од став 1.

Член 2

Услови во врска со преодот

До крајот на преодниот период Романија ја применува оваа Спогодба, вклучувајќи ги сите законски прописи наведени во Анекс I.

Член 3

Преодни договори

(1) По исклучок на член 1 (1) од Главната Спогодба,

во текот на преодниот период:

- (i) На авиопревозниците од Заедницата и на авиопревозниците кои се овластени од страна на Романија им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу кое било место во Романија и кое било место во земја членка на ЕЗ;
- (ii) На авиопревозниците од Заедницата им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу места во Романија и други страни пред-пристапнички и им се дозволува да заменат, на кое било место, еден воздухоплов со друг, под услов летот да претставува дел од сообраќај со кој се опслужува место во земја членка на ЕЗ;
- (iii) На авиопревозниците кои се овластени од страна на Романија им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу места во различни земји членки на ЕЗ и им се дозволува да заменат, на кое било место, еден воздухоплов со друг, под услов летот да претставува дел од сообраќај со кој се опслужува место во Романија;

(2) Во смисол на овој член под “авиопревозник на Заедницата” се подразбира авиопревозник кој е овластен од страна на земјата членка на ЕЗ, Норвешка или Исланд.

- (3) Членовите 7 и 8 од Главната Спогодба нема да се применуваат до завршувањето на преодниот период, без повреда на обврската на Романија и на Заедницата да издадат дозволи за работа во согласност со актите наведени во Анекс I, на превозници кои се во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на земјите членки на ЕЗ или нивните државјани и на превозници кои се во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на Романија или нејзините државјани од почетокот на преодниот период.

Член 4

Воздухопловна безбедност

- (1) На крајот на преодниот период Заедничкиот комитет основан во согласност со член 18 од Главната Спогодба ги утврдува точниот статус и условите за учество на Романија во Европската агенција за воздухопловна безбедност.
- (2) До крајот на преодниот период, доколку се откријат недостатоци во безбедноста, Европската заедница може да бара да биде извршена специфична безбедносна проценка на дозволата на авиопревозникот кој е овластен од страна на Романија да врши сообраќај на воздушни линии до, од или во рамките на Европската заедница. Таа проценка Европската заедница ја врши експедитивно, за да одбегне секакво непотребно одложување на користењето на сообраќајните права.

Член 5

Воздухопловно обезбедување

До крајот на преодниот период, доколку се утврдат недостатоци во обезбедувањето, Европската заедница може да бара да биде извршена специфична проверка на обезбедувањето за дозволата на авиопревозникот кој е овластен од страна на Романија да врши сообраќај на воздушни линии до, од или во рамките на Европската заедница. Таа проценка Европската заедница ја врши експедитивно, за да одбегне секако непотребно одложување на користењето на сообраќајните права.

ПРОТОКОЛ VIII

ПРЕОДНИ ДОГОВОРИ ПОМЕЃУ ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА И ЗЕМЈИТЕ ЧЛЕНКИ НА ЕЗ, ОД ЕДНА СТРАНА И МИСИЈАТА НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ ЗА ПРИВРЕМЕНА АДМИНИСТРАЦИЈА НА КОСОВО, ОД ДРУГА СТРАНА

Член 1

Надлежности на УНМИК

Одредбите од овој Протокол не вршат повреда на надлежностите на Мисијата на Обединетите Нации за привремена администрација на Косово, во понатамошниот текст наречена “УНМИК”, кои произлегуваат од Резолуцијата 1244 на Советот за безбедност на ОН од 10 јуни, 1999 год.

Член 2

Преодни периоди

- (1) Првиот преоден период трае од влегувањето во сила на оваа Спогодба, сè додека УНМИК не ги исполни сите услови кои се наведени во член 3 (1) од овој Протокол, што ќе се провери со проценка од страна на Европската заедница;
- (2) Вториот преоден период трае од завршувањето на првиот преоден период, сè додека УНМИК не ги исполни сите услови наведени во член 3 (2), од овој Протокол што ќе се провери со проценка од страна на Европската заедница.

Член 3

Услови во врска со преодот

(1) До крајот на првиот преоден период УНМИК

- (i) ги спроведува, без повреда на својот посебен статус во согласност со меѓународното право, Здружените воздухопловни барања, кои се усвоени од страна на Здружените воздухопловни власти и настојува да ги спроведе сите законски прописи во врска со воздухопловната безбедност наведени во Анекс I;
- (ii) го применува Документот 30 на Европската конференција за цивилно воздухопловство и настојува да ги спроведе сите законски прописи во врска со воздухопловното обезбедување, кои се наведени во Анекс I;
- (iii) ја применува Регулативата (ЕЕЗ) бр.3925/91 (за отстранување на контролата за кабинскиот и рачниот багаж), Регулативата (ЕЕЗ) бр.2409/92 (за возарини и надоместоци за воздушен сообраќај), Директивата 94/56/ЕЗ (за истрага на несреќи), Регулативата (ЕЗ) бр.2027/97 (за одговорност на авиопревозниците во случај на несреќи), Директивата 2003/42/ЕЗ (за известување за настани), Регулативата (ЕЗ) бр.261/2004 (за одбиен влез во воздухоплов), Директивата 2000/79/ЕЗ (за работното време во цивилното воздухопловство) и Директивата 2003/88/ЕЗ (за работното време), кои се наведени во Анекс I;
- (iv) го има одделено давателот на услуги за воздушен сообраќај од регулаторното тело, има основано или назначено тело за надзор на услугите за воздушен сообраќај;

(v) ја применува во практика Конвенцијата за изедначување на одредени правила за меѓународниот превоз по воздушен пат (Монтреалската конвенција);

(vi) има остварено доволен напредок во спроведувањето на правилата за субвенции и конкуренција содржани во спогодбата наведена во член 14 (1) на Главната Спогодба или во Анекс III, во зависност од тоа која од нив се применува.

(2) До крајот на вториот преоден период, УНМИК ја применува оваа Спогодба вклучувајќи ги и сите законски прописи наведени во Анекс I.

Член 4

Преодни договори

(1) По исклучок на член 1 (1) од Главната Спогодба,

(a) Во текот на првиот преоден период:

(i) На авиопревозниците од Заедницата, како и на авиопревозниците кои се овластени од страна на УНМИК им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу кое било место во Косово и кое било место во земјата членка на ЕЗ;

(ii) Авиопревозниците од Заедницата нема да бидат во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на УНМИК или жители на Косово и авиопревозниците кои се овластени од страна на УНМИК нема да бидат во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на земјите членки на ЕЗ или нивните државјани.

(б) Во текот на вториот преоден период:

(i) На авиопревозниците од Заедницата и на авиопревозниците кои се овластени од страна на УНМИК им се дозволува да ги користат сообраќајните права пропишани со став (1) (а) (i);

(ii) На авиопревозниците од Заедницата им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу места во Косово и други страни пред-пристапнички и им се дозволува да заменат, на кое било место, еден воздухоплов со друг, под услов летот да претставува дел од сообраќај со кој се опслужува место во земја членка на ЕЗ;

(iii) На авиопревозниците кои се овластени од страна на УНМИК им се дозволува да користат неограничени сообраќајни права помеѓу места во различни земји членки на ЕЗ и им се дозволува да заменат, на кое било место, еден воздухоплов со друг, под услов летот да претставува дел од сообраќај со кој се опслужува место во Косово.

(2) Во смисол на овој член под “авиопревозник на Заедницата” се подразбира авиопревозник кој е овластен од страна на земјата членка на ЕЗ, Норвешка или Исланд.

- (3) Членовите 7 и 8 од Главната Спогодба нема да се применуваат до завршувањето на вториот преоден период, без повреда на обврската на УНМИК и на Заедницата да издадат дозволи за работа во согласност со актите наведени во Анекс I, на превозници кои се во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на земјите членки на ЕЗ или нивните државјани и на превозници кои се во мнозинска сопственост или под ефективна контрола на УНМИК или жителите на Косово од крајот на првиот преоден период.

Член 5

Меѓународни конвенции и спогодби

Тогаш кога со законските прописи наведени во Анекс I е пропишана обврската да се стане страна на меѓународни конвенции или спогодби, се зема предвид посебниот статус на УНМИК во согласност со меѓународното право.

Член 6

Воздухопловна безбедност

- (1) На почетокот од првиот преоден период УНМИК е вклучен како набљудувач во работата на Европската агенција за воздухопловна безбедност.
- (2) На крајот од вториот преоден период Заедничкиот комитет основан во согласност со член 18 од Главната Спогодба ги утврдува точниот статус и условите за учество на УНМИК во Европската агенција за воздухопловна безбедност.

- (3) До крајот на вториот преоден период, доколку се откријат недостатоци во безбедноста, Европската заедница може да бара да биде извршена специфична безбедносна проценка на дозволата на авиопревозникот кој е овластен од страна на УНМИК да врши сообраќај на воздушни линии до, од или во рамките на Европската заедница. Таа проценка Европската заедница ја врши експедитивно, за да одбегне секако непотребно одложување на користењето на сообраќајните права.

Член 7

Воздухопловно обезбедување

- (1) На почетокот на вториот преоден период, доверливиот дел од законските прописи кои се однесуваат на обезбедувањето, наведени во Анекс I, му се ставаат на располагање на соодветниот надлежен орган на УНМИК.
- (2) До крајот на вториот преоден период, доколку се утврдат недостатоци во обезбедувањето, Европската заедница може да бара да биде извршена специфична проверка на обезбедувањето за дозволата на авиопревозникот кој е овластен од страна на УНМИК да врши сообраќај на воздушни линии до, од или во рамките на Европската заедница. Таа проценка Европската заедница ја врши експедитивно, за да одбегне секако непотребно одложување на користењето на сообраќајните права.